

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	celo leto K 24—	v upravnistvu prejemam:	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 12—	pol leta 11—	četrt leta 5-50
četrt leta 6—	četrt leta 6—	na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Kranjska ulica št. 5, (I. nadstropje levo), telefon št. 34.

Izbija vsak dan svetovni izveščilni modelje in gravirane.

Inserati veljajo: peterostopna petič vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačane naročnine se ne ozira. Naročila tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto K 25—	za Nemčijo:	celo leto K 28—
pol leta 13—	pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:	celo leto K 30—
četrt leta 6-50	četrt leta 6-50	na mesec 2-30	na mesec 2-30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo: Kranjska ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Nemško zrcalo.

Brošure so postale zadnji čas na Kranjskem moderne. Značilen je ta pojav za površnost naše dobe. Esi si domišlja, da je možno na par straneh vsestransko osvetliti in izbrpati najtežje probleme moderne kulture. — Da še več! — pred nami leži knjizica, ki je na dvajset listih »stečajno« obračunala z vso to kulturo in obenem celemu slovenskemu narodu zašterala vse cilje in potele bodoče izobrazbe in napredka.

Nekako »zrcalo« imenuje pisatelj svojo brošuro. »iz katerega naj bi matadorji našega naroda citali kulturno lice svoje lastne dežele.«

Vzeli smo v roke to zrcalo in zagledali smo v njem izpačeno karikaturo, kakor nam jih kažejo komedijanti po megalnih kabinetih v vzdolbenih zgradbah. In izvedeno oko je spoznalo, kaj da vsi zarki tega zrcala odsejajo iz enega gorišča nemške prepone in domišljivosti.

Te svoje trditve naj za danes doznamo samo na enem izgledu te brošure, na mestnem dekliskem listu.

Po sklepkih, ki so jih v posebni kletki majnika meseca 1. 1900 izdali odlični strokovnjaki, in po dogovoru s priznanimi solniki je izdal minister za nauk in bogoslužje 11. decembra istega leta za vse dežele obvezno veljaven statut.

Tako je bilo slednje tudi v Avstriji ustrezno nujni potrebi, ki so pred nami čutile in upoštevale že vso vse ostale kulturne države.

Z ustanovitvijo višjih ženskih učilnic je bilo zadostno omejeno modernemu socialno-kulturnemu instinktu, ki ne zre v ženi samo etopisemske dekle moza, koje edinstveno skrbi bodi telesna udobnost njene gospodarije, temveč ki spoštuje v njej enakovredno življenjsko družico, ki naj bo možu tudi v intelektualnem oziru zatečišče in bodrilo.

Podati dekliski psihi, ki že od prarde prerada obstane na zunanosti, nekoliko več vsebine, obdariti s solidnim, enotnim in splošnim mnenjem, izveščati ji prožnost duha, ki naj govori k treznemu opazovanju in samostojnemu mišljenju, to so cilji, ki jih pisatelj brošure ne bo skredital z nobene frazo in flosklo, ne z »Wissensnulle« in ne s »scheinwissenschaftliche« in ne z sem ostalim potrkavanjem svojega mnenega zvona.

Jasno je, da je gojenki, ki je na ta način izveščala svoj razum, odprta pot do vsakega tudi najtežavnejšega praktičnega ali duševnega poklica, in država sama jih je radevolje storila enakoveljavne absolutentkam svojih učiteljskih in jim odprla duri najvišjega izobraževališča — univerze. In ako bo zahtevala potreba, se bodo v smislu ministerialne naredbe priklopili liceju še posebni strokovni tečajji za izobrazbo v posameznih praktičnih strokah, od katerih sta dve — pedagoški in trgovski — že združena z licejem v enem posloppju.

Jasno pa je tudi, da bo tako izobrazena gojenka tudi kot žena znala podariti zakonu veliko globljevsebine in pomagala vstvariti družino, ki bo spoštovala kulturo, znanost in napredek in ki bo postala rodovitno seme narodnega razvoja in samostalnosti.

In tu leži za avtorja gorišče cellega vprašanja. Zakaj neki neprestano podi in kliče slovsanske hčere v meščanske šole in k metli ter kuhalnici?

Predobro se zaveda avtor in oni svetovaleci, ki so mu suffirali njegov pamflet, velikega pomena, ki ga ima za narodni razvoj izobražena družina.

Iz kmetijskih, malih razmer je vzrasla naša inteligenca; in sedaj, ko smo iz lastne moči storili prvi korak naprej k duševni poglobitvi naših družin, nas hočejo prekaniti oni, ki dobro vedo, da se da lahko gospodovati in ustrahovati kuharice in dekle ne pa gospodinj z licejsko naobrazbo in ne njihovih družin!

»Dostop do srednjih šol naj se otežkoči:« »obritu in kmetijstvu naj se posveti mladina;« »namesto v državno obrtno šolo — v kovačnico;« »mesto na licej — v kuhinjo!« — Misel na slovensko vseučilišče naj se za vedno pokopljajo!

Kdo je do danes že bolj jasno in bolj perfidno izrazil pobožno zelje kranjskih Nemcev?

Priznam, da ni baš prijeten občutek, ki ga imajo kranjski in sploh avstrijski Nemci, ta mrtva trhla veja na drevesu človeške kulture, ko vidijo, da se mal sam nase navezava narod kot svoje brstje razvijajo najvišjemu kulturnemu cilju nasproti: univerzi. In to v času, ko nemška znanost in kultura na vseh poljih hiti nasproti popolnemu bankrotu, v času, ko vse velike inicijative prihajajo od drugih narodov, ki so si zna-

li priboriti od Nemcev zanemarjeno kulturno misljo, v času, ko nemški vseučiliški profesorji jadikujejo po shodih v Nemčiji, da ni več izrazičega, polnovrednega kulturnega naraščaja! Ker ne rasto sami, bi nam s hlinjeno očetovsko ljubeznijo kot vrtnar radi postrigli kipeče brstje, da bi se ne razvilo preko njih.

Pisatelju pa, ki se je v dosegu svojega pritaženega namena zopet poslužil one davno že pobite neresnice o stroških mestnega liceja, povem v tolažbo, da bodo za praktično, domačo izobrazbo naših deklet že dovolj poskrbele naše slovsanske matere in da je za to izobrazbo poskrbljeno v smislu ministerialne naredbe tudi s tem, da vsled racionalnega učenega načrta »naraščajočim« deklkam preostaja dovolj časa za nadaljnjo izobrazbo v hiši.

Kako resno stremimo za pravo izobrazbo, se je pisatelj lahko prepričal tudi s tem, da so ga merodajni faktorji na liceju in obrtni šoli odklonili, ko jim je prišel ponujati svoje »pedagoške zmožnosti«.

Ostali bi naj bil raje pri svojih diletantskih popisih slonov, nosoročev in drugih diluvijalnih živali — kajti po svojih starokopitnih nazorih sodi izvrstno v njihovo družbo.

Najnovejša nasilje dež. odbora kranjskega proti napredni idrijski občini.

Nad dve leti že datira preganjanje napredne idrijske občine od strani deželne odbora. To preganjanje naprednega idrijskega mesta je doseglo višek z ukrepom, ki ga je pred nekaj dnevi izdal deželni odbor v zadevi prezidavanja občinskega posloppja št. 509. Vse kar pošteno misli in čuti v Idriji, je bilo ogorčeno nad nečuvstvom in skandaloznim postopanjem klerikalne večine v deželnem odboru kranjskem. Umevno, da je v prvi vrsti poklican občinski odbor idrijski zavzeti svoje stališče napram nasilju, ki je brez primere v našem ustavnem življenju.

Govoril je torej idrijski občinski odbor in v seji 31. marca t. l. soglasno obsodil početje deželne odbora kranjskega. V tej zadevi je poročal občinski odbornik notar Alojzij Pegan.

Poročevalec je predvsem prečital dotični odlok z dne 8. marca 1910 št. 3685, ki se doslovno glasi:

»Pritožbi Franceta Oswalda proti občinskemu računnu on. 10. 1. 1908 je deželni odbor ugodil in odločil, da se ima od zneska 8936 K 42 v, ki je izkazan med izrednimi stroški pod točko V. kot izdatek za prezidavo mestnega posloppja hiš. št. 509, izločiti 8193 K 62 v, ker županstvo ni bilo upravičeno potrošiti to vsoto za popravo hiše št. 509.

Razlogi:

V seji dne 10. aprila 1908 je sklenil ondotni občinski odbor, da se ima prezidati mestna hiša št. 509 po načrtih arhitekta Holinskega. Proti temu sklepu so se pravočasno pritožili Franc Oswald in tovariši, katerih pritožbi je deželni odbor ugodil in sklep prezidave hiše št. 509 razveljavil z odlokom z dne 8. maja 1908, št. 6463.

Razen tega je dobilo županstvo dne 8. maja 1908 od tukaj telegrafičen ukaz, da ima s prezidavo prenehati, dokler ne bode postal sklep z dne 10. aprila 1908, pravomčen. Županstvo pa se ni zmenilo za ta ukaz in je, četudi je bil deželni odbor izpodbijani sklep razveljavil, nadaljevalo prezidavo hiše po načrtih arhitekta Holinskega. Stroški, ki so narasli vsled takega samolastnega in upornega ravnanja županstva, se ne smejo pokriti iz občinskih dohodkov, temveč imajo poskrbeti za pokritje navedenih stroškov osebe, ki so jih povzročile s svojim protipostavnim postopanjem.

Iz mestne blagajne je smelo županstvo plačati samo 2 K 80 v za kolekovanje načrtov in prošnje za prezidavo občinskega posloppja št. 509 in pa 500 K za generalne načrte, ker so bili ti potrebni, da je mogel občinski odbor na njih podlagi sklepati o prezidavi hiše št. 509.

Dalje je bilo županstvo tudi upravičeno izdati znesek 240 K za skupno, ogled in proračun za popravo hiše št. 509, ker je to spoznal za potrebno tudi deželni tehnik in ni bil proti nji od nebene strani ugovora.

Od izpodbijane postavke 8936 kron 42 v spada potemtakem med stroške v občinski račun za leto 1908 samo znesek 742 K 80 v ostanek 8193 K 62 v pa se mora izločiti, vsled česar se zviša v računnu za leto 1908 končni blagajniški prebitok od 24 K na 8217 K 62 v. Ta znesek se ima

prenesti med dohodke v račun za leto 1909, katerega prepis naj županstvo nemudoma semkaj pošlje.

To se naznanja županstvu ob vrnitvi tje spadajočih prilog na poročilo z dne 8. marca 1909 št. 304 s pripombo, da se je o tej odločbi obenem obvestil pritožnik po prepisu.

Za deželnega glavarja:
Dr. Lampe l. r.

Poročevalec A. Pegan je nato v svojem obširnem in zanimivem poročilu nekako takole izjavjal:

Politična konstelacija na Kranjskem je danes taka, da ima S. L. S. vaje v rokah. Ta stranka je prišla na površje v trenutku, ko si je zagotovila večino v kranjskem deželnem odboru. Ker klanja pred to stranko svoj tilnik tudi naša e. kr. vlada in ker jej leze pod krilo tudi veleposestvo, je klerikalcem zvestel greben in se jih je polastila taka ošabnost in predrznost, da sme tepati nekaznovana tudi zakone. Ko si je ta stranka na podlagi nerazsodnosti in zaslepljenosti ljudske mase priborila naše vasi — leže jej v želodec kranjska mesta in trgi in jih ne more preobaviti. Prav za to je napovedala boj kranjskim mestom na življenje in smrt in za zmago v tem boju se poslužuje sredstev, ki li se jih vsaka druga stranka sramovala. Znani so sicer napadi in nasakovi na Ljubljano — ki so ostali do danes brezuspešni — a znane so širni javnosti tudi krivice, ki jih povzroča ta stranka našemu mestu Idriji. Ne bom omenjal krivice in nezakonite polastitve občinskega gospodarstva potom gerentstva — niti osodepolnega in kvarnega delovanja gerentovega niti ogromnih svot, ki jih je morala občina žrtvovati za pokritje tožbenih stroškov povzročeni po klerikalni strasti. Za danes se omejujem na nov ferman klerikalne večine v deželnem odboru, ki je ugodil pritožbi znanega Oswalda in ukazal županstvu, da naj izdatek za prezidavo mestne hiše št. 509 v znesku 8193 K 62 v izloči iz občinskega računa za leto 1908, ker morajo za pokritje te svote poskrbeti osebe, ki so jo povzročile.

Ta odlok je formalno pomanjkljiv in po vsebini protizakonit.

Formalno napačen je ta odlok vsled tega, ker ne pove, katere osebe imajo doplačati to svoto. Vsako sodbo je možno toliko časa izpodbijati, dokler ne izreče v predmetu zadnja

LISTEK.

Ponarejalec bankovcev.

Juraj Lubič.

Gospod Zoran je imel denarja prostega časa v izobilju. Da bi boje porabil na prikladen način, je od danes tukaj jutri tam. Tako je rajdal brez pravega cilja po deželi. Kjer je dobil kaj zabave, — in on je bil v tem pogledu prav skromen — tam je ostal; saj je bil samec in se mu ni bilo treba bati gardinskih odig ali očitanih od katerekoli stranke. Ljudje so iskali njegovo družbo, ker je bil poln vsakovrstnih muh in se povsod kako nenavadno šalo izvršil, da so ljudje še dolgo potem o njej govorili.

Nekoč koraka prav podjetno po deželni cesti proti Brinju, znano fanovski pesem pred se žvižgač. Pred Brinjem je stala lična pritična hišica, last Zoranovega prijatelja Klepetca. Komaj je Zoran obrnil svoje čel tjakaj, je že slišal gospodarjev glas izza vogla.

»He, Zoran! Kam pa se ti tako gadi?«

Zoran postoji ter se nasmeje rekoč:

»Kam? — Glej, prav k tebi.«

Krenil je proti vходу in kmalu sta sedela prijatelja v hiši pri čaši vina:

»Kaj te je pa vendar semkaj prineslo? vpraša Klepetec radovedno.

»Noge,« se odreže Zoran šalivo. »Hotel sem tebe, veseljaka zopet enkrat videti, in tvojo lepo hišico in tvojo ljubeznjivo gospodinj.«

»Tebe veseljaka?« ponavlja Klepetec ironično. »Pa lepo hišico, pa ljubeznjivo gospodinj — hm, vsega tega bo kmalo konec.«

»Kaj! ali si znorel, pojdi no, pojdi — no, operi si jezik pa bodiva vesela, da naju zemlja nosi!«

»Bog te živi, Zoran! Ti si lahko vesel, ko imaš dobro nabit mošnjček. Glej tukaj! Čez mesec dni bo šla moja lepa hišica na boben, pa naj bo človek vesel. Moja stara že štirinajst dni klepeče nad menoj, češ, da se še nisem naučil stediti, da ne znam gospodariti, da celo njo zanemarjam in ne vem, kaj vse. Najraje bi jej jezik zavezal s čim, da bi imel potem mir.«

»Peter! Klepetec! Pameten bo di! Z bankovci se najlažje zaveže take jezike.«

»Hm, z bankovci! Lahko rečeno. Kje jih je vzeti, ko je povsod luknja, kamor človek zagrabil!«

Zoran se glasno zasmije.

»Pa tako napravi, da bo povsod bankovec, kamor boš zagrabil!«

»Ti se z mene norčuješ.«

»Ne, Peter, nič se ne norčujem odvrne Zoran glasno potem pa privleče Klepetca k sebi ter mu šepne na uho:

»Jaz imam bankovcev vse polno, pa tudi ti jih boš kmalu imel, samo vbogaj me, pa ne bodi svetnik v velikem oltarju, potem pa, seveda, tiho, tiho ti pravi sicer prideva oba v luknjo.«

»Zoran!« zakliče Klepetec skoraj uzaljen. »Veš kaj, sedaj sem uverjen, da me hočeš siromaka potegniti.«

»Ebebebe! Samo pogledj, pa bo deš verjel!«

Zoran seže v žep in položi na mizo več praznih belih papirjev v velikosti dvajsetkronskega bankovca. Potem privleče iz drugega žepa majhen omot, skrbno prevezan s trakom. Tudi tega položi na mizo ter ga pred radovednim Klepetcem razvije.

»Tukaj glej, prismoda, potem pa se reci, da te imam za bedaka. Vidiš to-le, kaj ne? To je prazen papir, ta-le bo sedaj šel v strojček in predno našteješ do dvajset, bo prišel iz njega popolnoma nov dvajsetkronski bankovec.« — Vidiš ga? Ali je to bankovec ali ne? Ii se jaz iz tebe norčujem, ali ne? Takih bankovcev ti naredim, kolikor hočeš, — ali tiho! Za pet ran Božjih, tiho!«

Klepetec je deloma veselo presenečen, deloma polu strahu obrčal

lepi bankovec v roki, ki je bil na svetu tak, kakor pristen. Zoran pa je bliskoma popravil vse priprave z mize ter jih poskril po žepih.

V Klepetcu so se rodile kaj čudne misli. Videl se je h krati zelo bogatega, srečnega, potem pa zopet brezumno nesrečnega, kaznovanega hudodelea. Dlje časa je omahoval in že je mislil prositi prijatelja, naj mu pomaga iz zadrege, ko mu je prišla misel na njegovo staro. Ej, brez nje pa ne bo nič. Ona more vse vedeti, saj bo vendar rajše molčala nego lakoto trpela, dasi je obeje zelo težko. Denar je bil sila lep, še bolj pa zapekljiv in gotovo je tičal v njem sam hudiček, ki človeka prevara, da ta sam ne ve, kdaj, in ga privede v svoje kremeplje. Klepetec je podlegel — samo še stara — samo s to se mora še posvetovati. Hajd, naj bo, kar hoče!

»Zoran, ti si zlata duša, dovoli, da pokažem ta-le bankovec svoji stari. Tam-le v oni sobi nekaj šiva.«

»Le hodi, le hodi«, priganja Zoran. »Pa pridi kmalo nazaj, da greva potem na delo!«

Klepetec se zgubi v drugo sobo, iz katere se kmalu začuje glasno govorjenje, klepetanje, vpitje. Klepetulja je svojega moza, ki je hotel napraviti iz nje bogato gospodinjjo, kaj čudno sprejela. Klepetec je prišel ves razburjen k Zoranu nazaj, toda po-

govor s sladko zakonsko polovico je v njem zatrl zadnji dvom.

»Veš kaj, prijatelj!« prosil je Zorana odločno. »Ako hočeš, pa mi jih naredi toliko, da hišo rešim. Bog ti plačaj to tvoje delo usmiljenja!«

Zoran se lahko nasmeje ter odgovori:

»Kolikor hočeš, Peter! Za to grem v ogenj. Plačilo pa ne bo treba niti od Boga niti od tebe, ker me ta stvar bore malo stane. Stroj sem dobil od dobrega prijatelja iz Amerike prav zastoni.«

Zoran se ozre po celi sobi, da se prepriča, ako ni nobene nevarnosti potem pa spravi svoj stroj in kar zraven pripada, zopet na svetlo in bankovci so kar drug za drugim prihajali iz čudežnega stroja. To pa je šlo tako hitro in tako sigurno, da je Klepetcu baš sapo zapiralo.

Kupček bankovcev je rastel in rastle je strast v Klepetčevih prsih. Tu pa se odpro vrata sosedne sobe in Klepetulja stopi v sobo, ne da bi se dal Zoran najmanjše motiti pri svojem poslu. Z enim pogledom se je seznanila s položajem, ko pa je zagledala cel kupček tistih novih bankovcev, je vskipela njena sveta jeza. Brez ozira na gostoljubnost napram prijatelju, je planila proti njegovemu mozu, kakor tiger na plen, hoteč mu oči razdrapatj.

»Kaj takoga pa ne v moji hišici kričala ic.« Ali ti nisem rekla da ne!

instanca svojo besedo. Obsojenca je torej po zakonu dopustno, da se proti sodbi niže instance poslužuje pravnih pripomočkov in da izpodbija sodbo potom višje instance. V odloku pa ni povedano, kdo naj plača svoto 8193 K 62 v temveč je le rečeno, da imajo preskrbeti za pokritje te svote osebe, ki so je povzročile s svojim protipostavnim postopanjem. Zakaj pa ni deželni odbor imenoval dotičnih oseb in njim dostavil tu sklep, — morebiti bi potem te osebe prostovoljno plačale — ali se pa potožile. Kdo naj torej določi one osebe. Morebiti naš župan? Kaj pa, če se tudi naš župan nahaja med temi osebami in ako se ne nahaja, kateri zakon da županu pravico razsojati o odškodninskih zahtevkih in naj si bodo ti odškodninski zahtevki še tako malenkostni.

Odlok torej ne imenuje osebe, katera naj plača — in je vsled tega formalno nedopusten in protizakonit.

Toda ogledimo si tudi vsebino tega famoznega odloka, da vidimo, kako se je Oswaldova pritožba rešila v meritornem oziru. Vem, da je klerikalec brez sramu — a stavim, da bi klerikalne juriste pri deželnem odboru vendarle nekoliko očlila rdečica, če bi naš župan objavil ta odlok v strokovnem listu, na pr. v »Pravniku«, kajti težko je dvomiti, da ne bi gospodje pri deželnem odboru čitali tozadevnih sodb upravnega sodišča.

Deželni odbor, ki sicer zelo rad utemeljuje svoje ukrepe na podlagi zakonov — je to pot, ko se gre vendar za več tisočakov, popolnoma pozabil citirati §, ki naj utemeljuje zakonitost tega odloka. Tudi jaz sem vzel občinski red v ruke ter iskal §, pod katerega bi sumiral to odločbo. A moj trud je bil zaman. Ves občinski red nima takega §. Deželni odbor ima pač nadzorovalno oblast nad občinami — a edino v tem smislu, da nezmanjšano ostane glavniško premoženje občine, sicer tudi nalagati v gotovih slučajih denarne globe — nima pa pravice postaviti se na stališče civilnega sodnika, ter presojati zadeve, ki so zasebno pravnega značaja. Priznam, da mora škoda trpeti ona oseba, ki je škodo povzročila. A določiti in presoditi, kdo je škodo zakrivil in v koliko se je škoda povzročila — to je stvar kompetentne sodne oblasti — ne pa zadeva deželnega odbora. Konstatujem, da je občina, odnosno občinski zastop, juristična oseba, torej oseba, kojo se po zakonu ne more pozvati na odgovor. Občinski zastop kot tak ne zamore škodo povzročiti marveč jo povzroči le odbornik kot fizične osebe. Torej bi moral deželni odbor nasloviti svoj ferman na fizične osebe, ki so po njegovem mnenju s prezidavo hiše povzročile občini škodo v znesku 8193 K 62 v. Kakor hitro pa se postavimo na to stališče, se preneha kompetenca deželnega odbora, ki nima do »privatnih oseb« prav nikakoršne oblasti. V tem slučaju bi vsak izmed nas, ki je po mnenju deželnega odbora zakrivil škodo — se poslužil postavne dobrote in rekel: deželni odbor kliče me pred mojeg sodnika — ti nisi sodnik — kvečjem stranka v procesu.

Deželni odbor je torej prestopil svoj delokrog in posegel v pravice civilnih sodišč.

Toda ne samo protizakonita je vsebina tega famoznega odloka, ampak tudi direktno smešna — in očitno povedano — tudi zlobna.

Ves blagoslov Božji pojde iz nje. Ali si že pozabil, kako so zapirali take ljudi, pa da bi tudi nas zaprli, ooo, sveto ime Jezus in Marija! Naša hiša je bila poštna in mora poštna ostati, amen! — Vun, vun, tega jaz ne trpim — vun, sem rekla!

Hotela je pograbit stroj, Zoran pa se je le malo odmaknil in je ravnodušno naprej delal, sem pa tam pomirjujoč razkačeno žensko.

Klepetcu pa je bilo preveč, da je Klepetulja lepe bankovce, da, pravo pravcato srečo, takorekoč skozi okno vun odganjala. Pozabivši na svojo dosedanja prizanesljivost je pograbil svojo blago zakonsko polovico in jo je hipoma s tako silo pahnil iz sobe, da je zunaj priletela — c. kr. orožniku naravnost v naročje. Ta je bil od obhodne straže domov gredeč slišal vpitje v hiši in je tudi razumel nekatere sumne besede. Da bi se prepričal, kaj da je, je stopil proti vhodu ravno v trenutku, ko je gospodinja neprostovoljno zamenjala slab sobni vzdah s svežim zrakom. Prijel je prestrašeno Klepetuljo za roko in jo je potisnil nazaj v sobo, kjer je napravil tako strahno pozo, da je vse po vrsti panal. Klepetec je čutil v prsih svojo zadnjo uro, tako se je prestrašil, Klepetulja je onemela, Zoran pa je mirno sedel za mizo, kakor prej, samo prsti so se mu bili ustavili.

(Konec prihodnjic.)

Deželni odbor trdi, da se je ne mestni hiši št. 500 zgodila krivica, ki je povzročila škodo cenjene pa 8193 K 62 v. Ja za boga, kdo je pa škodo cenil in določil. Vendar ne Oswald. Saj se je denar zasidil in holikor je meni znano — zid še stoji. Tudi če bi občina res ne smela presidati hiše po načrtih arhitekta Holinskega — se bode stavba porabila za druge namene in zasidjana svota ni zavrnena. Škoda ni nikakoršna, in če bi pa katera bila — naj to določi pravda.

Ker sem torej preverjen, da je deželni odbor najmanj tako juristično izobražen kot jaz — da ima torej o svojem ukrepu isto juristično mnenje kakor jaz — se moram nehote vprašati, čemu je deželni odbor izdal ta protizakoniti sklep.

Odgovor je lahek.

Deželni odbor kranjski je političen sovražnik naprednega idriškega občinskega odbora. Ta odlok je zanj, s katero naj bi se naš občinski odbor zadržal. Med vrstami tega odloka se čita ukaz, da mora občinski odbor izterjati od samega sebe 8193 K 62 v. To je sicer nemogoče — ker bi bila eksekvent in eksekut ena in ista oseba. A kakor Litro bi postal ta odlok pravokropec — bi deželni odbor z motivacijo, da nismo ustregli njegovemu ukazu — nas vsled upornosti razpustil in poklical v to hišo gerenta Zazulo. Ker ne more klerikalna stranka v Idriji zakonitim potom do občinskega gospodarstva, se hoče deželni odbor na ta način odpreti vrata v to dvorano.

To nakano moramo preprečiti ne z upornostjo, ampak potom zakona na ta način, da se pritožimo na upravno sodišče. Zmagali bomo gotovo, in klerikalna slovenska stranka priborila si bode zopet nov lovorov venec, da je občini, ki je itak revna, povzročila novih velikih pravnih stroškov.

Poročevalec torej predlaga: »Občinski odbor skleni, da se proti odloku deželnega odbora z dne 8. marca 1910 št. 3685 vloži pritožba na upravno sodišče in poveri s to zadevo županu.«

Predlog je bil soglasno sprejet. To je zaslužen odgovor preganjanega občinskega odbora na početie klerikalne večine v deželnem odboru kranjskem!

Iz parlamenta.

Prva seja poslanske zbornice — Odločilna bitka. — Posojilna predloga. — Objube profesorja Glombinskega.

Prva seja poslanske zbornice bo dne 14. t. m. Na dnevnem redu je kot prva točka posojilna predloga, kot druga službena pragmatika in kot tretja reforma poslovnika.

Kakor poročajo listi, bo »Slovenska Enota«, računajoča na pomoč socialnih demokratov, predlagala spremembo dnevnega reda. Dr. Sustersič je izjavil, da bo »Slovenska Enota« bojevala že zdaj glavno bitko in ne šele pri proračunski debati. Izsiliti hoče že zdaj spremembo sistema, t. j. rekonstrukcijo ministristva. Dne 14. t. m. bo torej v poslanski zbornici odločilno glasovanje, in stranke večine so svojim poslancem strogo naročile biti 14. t. m. že na Dunaju. Sicer pa zasedanje pred Binkošti ne bo imelo mnogo plenarnih sej, zato pa se bo tem več delalo v odsekih.

Kar se tiče posojilne predloge, jo hoče vlada na vsak način rešiti že v tem zasedanju. Če bodo pa pozicijske stranke predloge strmoglavile, vlada vendar ne bo izvajala — tako poročajo nemški listi — nobenih konsekvenc; nastopile bi pa seveda druge konsekvence, morda razpustitev zbornice.

V Pragi je govoril poslanec Udrzal o političnem položaju. Dejal je med drugim, da Slovenska Enota pričakuje, da bo prof. Glombinski izpolnil svoje objube glede rekonstrukcije kabineta. Sicer bi bili Čehi prisiljeni izraziti svoje največje obžalovanje nad poljsko nezanesljivostjo.

Balkan.

Balkanska zveza.

Pariški »Journal des Debats« se peča povodom potovanja kralja Petra v Carigrad z vprašanjem balkanske federacije in meni, da bi vsak poskus tak projekt uresničiti smatrala Avstro-Ogrska za provokacijo in da bi si predvsem vsled tega različni interesi tako nasprotovali, da bi postal konflikt akuten. List je pa sicer prepričan, da se o tem kočljivem vprašanju ni govorilo niti v Petrogradu niti v Carigradu.

Bratstvo slavje slov. in hrvatskih trgovcev.

(Konec.)

G. Koser je nazdravljaj služnemu predsedniku Šandoru Aleksandru in g. Marumović iz

Bosne je v krasnem govoru slavil odinstvo, ki spaja vse Hrvate, tudi one iz Bosne in Hercegovine, t. j. Slovence. Posameznik ni nič, a skupaj smo mogoča sila, ki lahko vse doseže. Toda v to je treba financijalne samostalnosti, ki bo šele dovela do prave svobode. Nadržalja v imenu Herceg-Bosna.

Naprijalo se je potem g. dr. Trillerju ter g. Petru Majdiču iz Celja in njegovji soprogji, zastopnikom trgovskih zbornice Hrenu in Mejaču, ki so je imenom kranjske trgovske zbornice zahvalili.

Medtem so došli zastopniki »Slov. Matic« s g. prof. dr. Blešičem na čelu, ki ga je tajnik Hrvat, Merkurja pozdravil v iskrenih besedah ter ga slavil kot pionirja in apostola hrvatsko-slovenske vzajemnosti, želeč mu, naj ostane še nadalje zmagaj v razširjenju te vzajemnosti.

Gromovito odobravanje je pričelo o spoštovanju in ljubezni. Li jo uživa prof. dr. Blešič pri Hrvatih.

Prof. dr. Blešič se je v krasnih besedah zahvalil za prisrčni pozdrav. Kot profesor učil in dela za višje cilje, za duševno izobrazbo in književno zbliznanje, toda zaveda se, da je treba stati tudi na realnih, finančnih tleh. Bog trgovinc je bil Merkur, ki je posredovalec med nebom in zemljo. Dela na zemlji, a gleda k nebu in posreduje med obema, zato moramo tudi mi stremiti za višjimi cilji, a pri tem ne pozabiti trdnih tal, na katerih mora potem stati vsaka zgradba. Priporoča, da se današnje navdušenje ne poleže jutri, ampak da vsakdo pomni v bodoče, kaj je danes slišal. Spodbuja k vstranemu delu.

Viharno navdušenje je zavladalo po teh besedah in govornika so dvignili na rame ter ga nosili okrog. Naši pevci zapoje »Mi vstajamo« in bil je res svečan trenotek tega večera, poslavljenja hrvatsko-slovenske vzajemnosti na idealnem in realnem polju.

Govoril je nato še neki Bolgar iz Kraljevine, ki je omenjal veliko slovensko deblo na evropskem ozerlju, ki pa nima še one moči in veljave, ki mu gre, zato je treba združenja vseh slovenskih rodov.

Med petjem obeh pevskih zborov ter igranjem vojaške godbe sam je se prehitro bežal čas in morali smo se posloviti s prisrčnimi bličicami »Na svidenje jutri!«

V ponedeljek so si izletniki ogledali naravoslovni muzej, Strossmaerjevo galerijo slik, več drugih znamenitosti in obrtni muzej. Hrvatsko društvo Merkur je poskrbele, da se je lahko vse ogledalo in tudi razlagalo. Spremljevali so nas povsod hrvatski tovariši. V obrtnem muzeju je tajnik trgovske zbornice v Zagrebu g. Peroslav Paraskievič - Čikara z izredno ljubeznivostjo razkazoval znamenite zbirke ter imel jako poučno predavanje o industriji in trgovini banovine. Na tem mestu mu bode izrečena iskrena zahvala. Pri tej priliki smo se tudi z žalostjo spominjali, da v Ljubljani še zdaj nimamo obrtnega muzeja, ki bi bil za našo obrt in trgovino neprecenljivega pomena.

Opoldne je priredilo hrvatsko trgovsko društvo Merkur našim izletnikom banket, ki so se ga udeležili ugledni zastopniki zagrebske trgovske zbornice, trgovine itd.

Podpredsednik Hrvat, Merkurja g. Koser, ki je bil duša vsaj prireditvi, se je še enkrat zahvalil za obisk ter dejal, da ostane posest slovenskih trgovcev hrvatskim vedno v spominu.

G. dr. Triller se je zahvalil za vso ljubezen, s katero so nas sprejeli. Prepričan je, da se je vsem globoko zarisalo v srce, kar so doživeli v teh dneh. Zahvali se posebej predsedniku Aleksandru, podpredsedniku Koserju in celumu odboru z željo, da bi bratje Hrvati skoro vrnili ta obisk, da tudi Slovenci izkažemo, kako jih cenimo in ljubimo.

Predsednik g. Aleksander je napil g. Magdiču iz Ljubljane, ki je kot bivši član hrvatskega Merkurja bil noznejše soustanovitelj slovenskega Merkurja.

Naprijalo se je pevovodji g. Z. Prelovcu, vitezu Camarotti, kapelniku Muhviču itd.

Poslednji je slavil lepo slovensko pesem, ki je Hrvatom prav tako domača kakor Slovence, ter napil pevskega zbora Merkurja.

Med banketom je sviral po večini slovenske narodne pesmi tamburaški zbor hrvatskega Merkurja.

Popoldne smo šli v gledališče k opereti »Baron Trenk« ter se zvečer še enkrat sestali v hotelu »Pri zlati kroni«. Prijateljstvo, ki smo je sklenili s hrvatskimi tovariši, je prišlo tu do vrhunca. V krasnih govorih se je spominjalo lepih trenotkov in objubovali smo si, da ostane ta vez, ki se je storila s hrvatskim trgovstvom, trajna in da bo temeljni kamen, ki se je položil s tem obiskom, podlaga za nadaljno vzajemno delovanje.

V imenu sserobskih Slovencev je pozdravil rojake predsednik slo-

venskega društva »Lipa« v Zagrebu g. Samša, ki je povdarjal važnost takih posetov.

Le neradi smo se ločili od ljubih bratov, ki so nas sprejeli na kolodvor. Tu smo še enkrat odarili glav speli skupaj »Slovenec« i Hrvate ter »Lepo našo domovino« ter nas je po prisrčnem slovesu odpeljal vlak proti domovini. Vsakeinu udeležniku ostaneta dneva pobrativstva slovenskih in hrvatskih trgovcev v neisbrisnem spominu in upamo tudi, da bo rodilo to zbliznanje obilen sad na polju skupne trgovine, zato sta nam oba Merkurja porok.

Slovenski mladini!

Naša družba sv. Cirila in Metoda praznuje letos, meseca malega srpana 25letnico svojega obstoja. Ob tej priliki se snidejo naši učitelji, kateri se žrtvujejo in trudijo že desetletja in rešujejo naše brate na meji potujčenja, da ukrepejo, kako se v bodoče v bran postaviti proti vedno silno naraščajočemu sovragu in njegovi sili. — O tej priliki posetijo naši slovenski bratje našo belo Ljubljano, da prisostvujejo slavnosti družbene 25letnice. Radovali se bodo velikega dela, ki ga je ustvaril naš mali narod v 25 letih. A to radost jim hočemo mi povečati! Kako? Tudi mi bomo prispevali z malim darom naši ljubljenski družbi ob njeni 25letnici!

V ta namen naj vsak mladenič in vsaka mladenka daruje kaj za naš »klad, ki naj se imenuje »Jubilejni dar slovenske mladine«. — V vsaki vaši, v vsakem trgu, mestu naj se vedno nabira za naš jubilejni dar! A samo med nami! To naj bo res dar mladine!

Bratje! Sestre! Da pokažemo našim slovenskim bratom, kako vemo ceniti našo družbo, stopimo na delo! Od hiše do hiše, od prijatelja do prijatelja se naj nabira! Kjer koli je moč, naj se prirede igre v ta namen. — Ako stori vsak svoj dolžnost, nam je uspeh zagotovljen. Da na izidemo tem častneje, hitimo takoj na delo! V delu je zmaga! — S tem hočemo pokazati naši družbi, — katera nas ljubi kakor mati svojega otroka, — da jo spoštujemo in je vračamo ljubezni, kakor hvaležni otrok svoji materi!

Nabrani denar naj se pošilja družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, ki bo te vrste darov sproti izkazovala in v posebni knjigi zabeleževala. Ilirec.

Dnevne vesti.

+ Jugoslovanska delegacija. Naša razkritja o skrajno neoljalnem postopanju klerikalcev in o njih zavratnem postopanju napram »Zvezi južnih Slovanov« so napravila na vsi jugoslovanski javnost najgloblji utis. Ta razkritja so dala javnosti vpogled v razmere, vladajoče v jugoslovanski delegaciji; sedaj je javnost pri čem da je. Iz dejstev, ki smo jih navedli, in ki so taka, da so klerikalceem kar sapa zaprla, je javnost spoznala resnični položaj in vse velikanško politično sleparstvo klerikalne stranke. Koristno je, da smo to stvar vsestransko razjasnili, razdrli klerikalne spletke in postavili klerikalce na sramotni oder, ker bodo tudi najširši krogi razumevali cilje in nagibe klerikalcev. Da hočejo klerikalci slej kakor prej in vzlie svoji blamaži razbiti skupno organizacijo jugoslovanskih državnih poslancev, to je večeraj vnovič potrdil dr. Sustersič, rekoč, da se gre klerikalcem le za to, kako bolje služiti velikim ciljem klerikalne stranke in da vse drugo — torej tudi vsi veliki skupni interesi vseh Jugoslovancev — nimajo za klerikalce nobenega pomena.

+ Še dva volilna shoda na goriskem Krasu. Shod v Dutovljah smo omenili. V ponedeljek sta bila volilna shoda v Zgoniku na zgornjem Krasu in na Gorjanskem na dolnjem Krasu. Na prvem shodu je govoril A. Gabršček, na drugem pa dr. Dinok Puc. Na obeh shodih je bil soglasno proglašen za kandidata za dopolnilno volitev iz kmečkih občin, ki bo v nedeljo 10. t. m. tržaški odvetnik dr. Gustav Gregorin.

+ Klerikalni kandidat na goriskem Krasu za dopolnilno volitev 10. t. m. je neki Jos. Babič iz Rodika. Mož je bil svoj čas župan v Rodiku. Do te časti je bil prišel kot naprednjak. V hudem nasprotstvu je živel z rodiškim župnikom, no, sedaj se je mož poklerikalil ter postal kandidat zveze Gregorčič - Pajer za deželni zbor. Gregorčič išče sploh najraješke take ljudi za kandidate, ki so bili naprednjaki, pa ne preveč trdni; našel je Manfreda v Iderskem, Zlobca na Ponikvah, Štepančiča iz napredne hiše, bivšega kanalskega župana Zego, Marinčiča, sedaj je postavil Krasevca za kandidata pa Babiča, bivšega naprednjaka. Klerikalna past je nastavljena sicer jako svito, vendar pa se je nadejati, da ne obliči v njej mandat in dopolnilne volitve!

+ K napadu na Slovence v Hrastniku. Slučaji Ptuj, Celje, Sent Lenart in najnovejši slučaj Hrastnik, so ilustracije razmer, v katerih živimo Slovenci na Štajerskem. Da se vidi, kako divji je bil napad, naj ga popišem tako kakor se je dogodil. V nedeljo popoldne s vlakom ob eni četrt na 3. se je odpeljalo petero članov hrastniškega Sokola (civilno) v Zidan most in Radeče. Na potu na hrastniško postajo jih je srečala trojica tovarniških pisarjev — voditelj hrastniških barab. Večje število teh zadnjih je sprejelo že vlak ob pol 8. s heil-klici, ki so pa utihnili, ker niso izstopili pričakovani Sokoli. Ko pa pripelje na postajo ob 11. zvečer vlak, s katerim so se vračali Slovenci, jim zadoni od daleč nasproti »Wacht am Rheine«, ki se je pa spremenila v divje hajlanje, ko so domačini izstopili. Na peronu je stalo blizu 30 turnerjev v vrsti tako, da so morali vsi izstopivši mimo njih. Ti so tudi šli, odgovorivši s par krepkimi nazdar-klici. Enega izmed naših so vendar obkolili, da bi bil prisiljen napraviti si s pestjo prosto pot. Vendar ni hotel započeti boja, zato jim je pokazal samokres, češ, kdor se me dotakne, bo nesrečen. Člani Sokola so zatem odšli s postaje, vsa nemškutarska sodrga se je pa zapodila za njimi. Prišlo je deževati kamenje in že je začutil ta in oni, da je zadet. Ker so se napadaleci čim dalje bolj bližali, se jim je zaklicalo, da se bo ustrelilo, kar seveda ni pomagalo, pač pa se je kamenje še bolj vsulo. Takrat je počil od slovenske strani prvi strel — v zrak seveda, s tem namenom oddan, da privabi orožnike, ozir. da oplasi tuleče napadalec. Za hip je bilo bolje, da je prišla petorica Slovencev par korakov naprej, a kmalu so pridrveli napadaleci za njimi, divje rjoveč: »Nieder mit den Windischen! Haut's die Röschen Lausbuben nieder!« i. dr. Kamenje je pričelo vnovič leteti in letelo je cele čert ure. Se tri ali štirikrat so bili naši prisiljeni streljati v zrak, a padel je tud od one strani — strel. Vsak izmed Slovencev je bil zadet od več kamenov, starosta Sokola je bil — glasom zdravniškega spričevala — znatno poškodovan na nogi. Napad je bil preračunjeno napravljen, to izkazuje dejstvo, da je pridrl iz steklarne delavce (Ker se ta večer ni delalo, je bil notri menda za čuvaja.), ki je meni nič tebi nič zaklical heil, obenem pa vrgel težak kamen ob mimo idočo Slovence. Da ni bil prej razgovor o napadu, bi ta delavec nikdar ne mogel slutiti, komu velja rjovenje zadaj sem od postaje. Sploh pa upamo, da bo hrastniška žandarmerija storila vso svojo dolžnost v taki meri, da jo bodo mogli pohvaliti tudi slovenski listi, kakor jo je zadnjič »Štajerc«. Tudi občina naj že stori enkrat svojo dolžnost, da bodo ti napadi po Hrastniku prenehali, kajti danes je vsak slovenski Hrastničan uverjen, da mu ni varno hoditi ponoči brez samokresa mimo tovarn. In kaj je temu krivo? Hujskanje potom nemške šole in pa direktno čuvaranje v »Štajerču« ter »Wachtariču«. Mi se bomo pobrigali natanko za tek vse te preiskave in obravnave ter bomo, če treba, zadevo spravili do zadnje instance. Ti tolovaji morajo biti eksemplarično kaznovani, kajti sicer jim bo to kot nekaj migljaj, da le po njih, in potem ne bo v Hrastniku niti podnevi nihče svojega življenja varen.

+ Kako Slovenci v Gradcu žive... Piše se nam: Člani nekega naprednega društva v Gradcu so izposlovali, da so bile v gostilni, kamor zahajajo, na razpolaganje vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda. Po vseh mizah so bile te gostilne, toda le nekaj dni. Prišli so hajloveci in zagurali tak krik in vik, da je krčmar moral vžigalice odstraniti. Seveda pri slovenski mizi se jih ni dotaknil. Krščansko nemško društvo »Gesellenvereine« ima tudi šolo za vajence. Meseca oktobra 1909. je bilo v prvem razredu te šole 35 učencev in med njimi 28 Slovencev, pa samo sedem Nemcev. Kaj pa še v drugih šolah, ki jih je toliko v Gradcu. Tu se vidi, kako odtujujejo v Gradcu slovensko mladino, kako si Nemci z raznarodovanjem slovenskega naraščaja mneže svoje vrste.

— Za Ciril - Metodov obrambni sklad so se nadalje prijavili sledeči p. n. gg. 648. Rdeča marelja iz Pulja (plačala 200 K); 649. Vrtovec Josipina trg. soproga v Tolminu (plačala 40 K); 650. Podružnica družbe sv. C. in M. v Dornbergu (plačala 50 K); 651., 652. Podružnica družbe sv. C. in M. v Grospljah (plačala prvi kamen z 200 K — na drugi kamen poslala 20 K 80); 653. Mala Stanka v imenu mozirske mladine (plačala 100 K); 654. Zupanstvo Korkarje; 655. Zupanstvo občine Podgora pri Gorici (plačalo 200 K); 656. Posojilnica v Ornomlju (plačala 200 K).

— Amerikanci za družbo sv. Cirila in Metoda. Iz ameriških ča-

sopisov smo posneli sledeče: »Ostuden članek in napad na Ciril-Metodovo družbo, priobčen v ljubljanskem »Slovenecu«, pod okriljem znane Bonaventure, je vznemiril tudi naše ameriške rojake. — Prav lep odgovor prejemo od raznih strani in nasebin v obliki ustanovitve novih Ciril-Metodovih podružnic. — Zadnje dni osnovala se je v Superioru Wyo. nova podružnica št. 25, tej sledi podružnica št. 26 v Rock Springs; Wyo., kjer je že izvoljen tozadevni ustanovni odbor. Seveda nočejo zaostati tudi rodoljubni rojaki države Wisconsin za temi v narodnem delu. Poroča se nam iz Milwaukee, da je prav sedaj ondi zanimanje za novo podružnico št. 27 veliko. Želeti bi bilo še več takih zavednih nasebin in to bode res najboljši odgovor »Ciril-metodariji«. Zanimanje za našo družbo sv. C. in M. je postalo med našimi rojaki v Ameriki prav veliko. V devetih mesecih so ustanovili Amerikanci 27 podružnic, ki štejejo skupaj nad 1000 članov; poslali pa so družbi v tem času 2200 K. — Gotovo lep uspeh. — Kakor čujemo se dela v New Yorku neumorno za pridobitve velikega koncerta v korist družbi sv. Cirila in Metoda.

— Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. Bartolo Tomšič 20 K mesto venca umrli ge. Fr. De Schiava. — Hvala!

— Promet narodnega koleka je postal v zadnjem času manjši. Kaj je temu vzrok? — Vse rodoljube opozarjamo, da ima družbena pisarna sledeče vrste koleke: »Narodni«, »Muta«, »St. Ilj« in »Ptuj«. Prosimo zopet stare agilnosti v prid družbi.

— C. kr. erar in državni pravnik podpornika družbe sv. Cirila in Metoda. Vsled razveljavljanja zapuščine narodnega koleka »Ptuj«, imenovan je zastopnik Slovenskega Branika g. dr. Fran Novak, da popravi erar stroške v kolikor isti odadejo na zagovor kolka »Ptuj«. Sodisce je vsled tega obsodilo erar na plačilo zneska po 40 K — kot stroške zagovora, kateri zaslužek pa je prikazal g. dr. Fran Novak »Družbi sv. Cirila in Metoda«. Tako podpira tudi c. kr. erar družbo sv. Cirila in Metoda. Hvala darovalcu za trud in prispevek!

— Imenovanje. Ministerijalni svetnik v finančnem ministertvu dr. Vladimir Globočnik pl. Sorodski je imenovan za glavnega ravnatelja namiljske davčnega katastra v 4. činovnem razredu državnih uradnikov; obenem mu je bil podeljen naslov sekijskega načelnika.

— K »Matije Slovenski« je kot ustanovnik pristopil g. Oton Boškjak, ravnatelj obrtno-trgovske akademije in blagajnik »Matije Hrvatske« v Zagrebu. Od jeseni l. 1907. pristopilo 5 Slovencev in 6 Hrvatov v ustanovnikov.

— Akademija. V petek 8. t. m. predava v »Mestnem domu« g. dr. Fran Lesič, predsednik »Slovenske Matice« o Juriju Sporerju, predhodniku Gajevem, in njegovem delovanju med Slovenci (1848).

— Predavanje. V Jakopičevem javljenu je predaval večeraj gospod Zmitnik o umetnosti in slovenski umetniški razstavi. Pojasnjeval je odnose umetnikov in umetniških razstav, povedal je, kaj danes umetnik v njegovem ustvarjanju pred seboj zanima in se je nato približje zdel s tremi glavnimi zastopniki slovenske umetnosti: Jakopičem, Medarjem in Jamo. Nato je prav zanimivih stvari povedal o svojih umetvorih in slednjiče je dotaknil še starih umetnikov, ki so razstavili. Svoja izvajanja je pojasnjeval na razstavljenih umetvorih. — V prejšnjem skromnem številu zbrano občinstvo je z živim zanimanjem sledilo predavanjem gospoda Zmitnika.

— Gospod H. Smrekar je bil širši slovenskemu občinstvu doslej manj skoro le kot karikaturist po svojih izbornih karikaturah. Le malo kdo je vedel, da se ne peča samo s karikaturami. Te dni pa je razstavil v izložbi »Nar. knjigarne« v Prešernovi ulici tri jesenske slike, akvarele »Intro«, »Zgodnji sneg« in »Vetr«. Slike delajo umetniku vso čast, aere se bo pa umetnik seveda same prav kmalu naveličal, če ne bo imela materialne podlage; to se pravi z izgovorjem besedami, da so tisti Smrekarjevi akvareli v izložbenem oknu Narodne knjigarne napredaj, in do prav kaj napredaj, in upati da se bo našla kmalu kaka umetnostna žejna slovenska duša, ki jih bo kupila.

— Ljudska veselica v Hribarjevem gaju. Politično in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo priredilo v Hribarjevem gaju v Kolesarjevi ulici 19. za slučaj neugodnega vremena ta dan, pa 26. junija veliko ljudsko veselico, na kar je sedaj opozarjal sl. občinstvo in sl. narodna društva s prošnjo, da se blagovolijo ozirati na to prireditve.

— Občni zbor slov. pevskega društva »Slovane« se vrši v nedeljo 10. aprila t. l. dopoldne ob 10. v gostilni g. M. Sekliča pred konjušnico

z običajnim dnevnim redom. K polnoštevilni udeležbi vabi odbor.

— Slovensko planinsko društvo (osrednji odbor) ima svoj redni občni zbor 13. aprila t. l. ob 8. zvečer v restavracijskih prostorih »Narodnega doma« v Ljubljani. Dnevni red je ta-le: Poročilo predsednika, poročilo tajnika, poročilo blagajnika, poročilo računskih preglednikov, odborovi in samostojni predlogi, slučajnosti. K obilni udeležbi vabi osrednji odbor.

— Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih. Letošnji redni občni zbor vrši se v ponedeljek, dne 18. t. m. ob 6. zvečer v knjižnici c. kr. dež. vlade. Dnevni red: 1. Naznanila predsedstva. 2. Poročilo odbora in sicer a) generalnega tajnika, b) oskrbnika inmovine. 3. Poročilo računskih preglednikov. 4. Volitev odbora. 5. Volitev dveh računskih preglednikov. 6. Slučajnosti.

— Prošnja na usmiljena srca. Dva fantka v starosti od 7 do 10 let, katerima je oče umrl, mati pa jih je zapustila, se nahajata v veliki bedi. Oblike nimata niti toliko, da bi mogla v šolo. Oba fantka sta prav pridna in se marljivo učita. Prošnja blaga in usmiljena srca, da bi za fantke darovala kake stare obleke ali kaj sličnega. Vse se hvaležno sprejme. Darila se naj blagohotno izroče hišniku »Narodne tiskarne«.

— Dunajska lovska razstava. Za to razstavo, katera bo 2. maja t. l. slovesno otvorjena, je zanimanje v celi državi nepričakovano živahno in kakor čujemo, tekmujejo posamezne kronovine s svojimi krajevnimi odseki, da privede svoje razstave kolikor mogoče lepo in zanimivo. Vsaka dežela se trudi, da bi bila s svojo razstavo pred mednarodnim občinstvom kolikor mogoče ugodno zastopana. Tudi glede naše kronovine nam mora biti zastopstvo zelo pri sre. Kranjska ne sme prezreti nobene prilike, ki ji dovoli, da se pokaže pred svetom. Ta moment je bil gotovo odločujoč za razne korporacije, ki so lokalnemu komiteju vpslale izdatne podpore. Je pa tudi dolžnost vsega občinstva in zlasti gospodov obrtnikov, da se zavzemajo za to stališče in podpirajo kranjski razstavni odsek s številnimi prostovoljnimi doneski. Do sedaj je občinstvo stremljenja komiteja simpatično zasledovalo in zato pričakujemo, da se ta krog vedno bolj razširi. — Od dne 23. februarja t. l. vplačani so bili za udeležbo Kranjske dežele na I. medlovski razstavi na Dunaju sledeči prispevki: naravnost kreditni banki za trgovino in obrt oziroma finančnemu komiteju od gospodov: dr. Jožefa Kosterja, privatirja in hišnega posestnika ter Viljama Treota, stavbenega mojstra v Ljubljani po 100 kron. Od gospodov: Ivana Kovačiča, c. kr. finančnega računskega svetnika; Emeriha Mayerja, bankirja, ter Gustava in Emila Tomšiča, veleindustrijev po 50 K. Od gospodov: Jožefa Poklukarja, lastnika tiskarne 20 K; I. S. Benedikta, trgovca; Karla B. Malja in E. Glanzmanna v Trzinu po 10 K, ter Karla Tauscherja, trgovca v Ljubljani 5 K. Gospodje načelniki kranjskih političnih okrajev poslali so do sedaj sledeče zbirke: Postojna 188 K, Krško 276 K, Kranj 378 K, Litija 258 K, Kamnik 265 K in Ormož 542 K 20 v. Pri teh zbirkah odlikovali so se z znatnimi prispevki gospa Josefina Hočevar, veleposelstnica v Krškem ter gospodje: Eduard Dolenc, veleposelstnik v Orhku; Gustav Eger in Vinko Majdič, veleindustrija; predilnica Ed. Glanzmann in And. Gassner v Trzinu, rudniško vodstvo Zagorje, Trboveljske premogokopne družbe, I. Oberwalder, veleindustrijec in mnogo drugih. Natančen izkaz od teh prispevkih priobčil se bode takoj ko bodo prispela tozadevna naznanila za vse okraje obnemem.

— Mesto deželnega sadjarskega nadzornika s plačo 2200 K, aktivitetno doklado 672 K in s potnim pavšalom 3000 K. skupaj 5872 K, razpisuje deželni odbor kranjski. Glede študij in delovanja niso omejeni, oziroma stavljeni nikaki pogoji. Služba je vsekarer prijetna in primerno dotirana, zato bi bilo želeli, da se za to mesto potegnejo slovenski večaki, da se ne podeli tudi to važno mesto kakemu tujcu, jezika nezmožnemu in mogoče celo strokovno neizobraženemu prosilcu. Prošnje je ložiti do 15. t. m. pri deželnem odboru kranjskem.

— Bonačev vojni red. Na mnoga vprašanja sporočamo, da izide tudi letos ta priljubljeni vojni red in bo kot navadno prilžen naročnikom »Slovenskega Naroda«. V njem bodo navedene vse potrebne železnične zveze, od strokovnjaka natančno pregledane, in vsem planincem znani zapisnik planinskih izletov.

— Visokodebelnega lepega sadnega drevja (jablan in hrusek, s podlago vred 7 let starega) ima c. kr. kmetijska družba iz svoje nove drevnice v Zgorjuji Šiški še nekaj 160 kosov za oddati. Vsega drevja je bilo 24.000, ker ga pa niso udje vsega vzeli, se drevje sedaj oddaja tudi ne-

udom. Pisarna ali ustanova naročila na to drevje sprejema glavni odbor c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani, ali pa se drevje kar naravnost zglasilec prodaja na družbenem poskusnem dvorcu v Ljubljani, Poljanjska cesta (na vrtu pri družbeni polkovski šoli in živinozdravnici). Vnunjim naročnikom se drevje dopoljšo dobro zavito.

— Trvdke, ki imajo v Sandjaku Plevlje kupčijske zveze ali se zanimajo zanje, dobe v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani jako važne zupne informacije o tamošnjih trgovskih razmerah.

»Sokol« na Viču priredi v nedeljo, dne 10. t. m. veliko veselico z igro: »Trije tički« v salonu g. Balija. Ta veselica utegne biti zelo zanimiva in zabavna, ker bo spored jako raznovrsten. Violin - solo in petje s spremljevanjem glasovirja, ples in druga zabava bode pripomogla, da bode ta zabavni večer, ki je namenjen za napravo orodja, kar najlepše uspel.

Narodna čitalnica v Novem mestu priredi tekom tega in prihodnjega meseca več javnih predavanj v raznih strokah človeške vede. Predavalo se bo ob sobotah od osme do devete ure, na kar se naše občinstvo že naprej opozarja. Ker bo vstopni minimalna, je upati, da se udeležbe predavanj vsi sloji prebivalstva, katerim je mar samoizobrazba.

— Iz uradniških krogov v Novem mestu se nam piše: Uradniki in sploh državni uslužbeni v Novem mestu trpimo že dolgo na neznosni draginji živil. Cene so se v zadnjem času tako pretirano podražile, da so neznosne. Vkljub temu, da je v Ljubljani od živil plačevati užitino so tam navadne trgovske cene veliko manjše in celo manjše v tamošnjih zadružnih — gospodarskih — prodajalnah. Uradniki novomeški začeli samo že sami od sebe prav resno premišljevat v tem kako bi temu zlu, tej neznosno naraščajoči draginji, potora postavno dovoljene samopomoči odpomogli. Slučaj je prinesel tajnika »uradniškega gospodarskega društva« v Ljubljani g. Maks Brađaško v Novo mesto. On nam je, začuvši našo britko bedo, takoj nasvetoval, da naj pristopimo kot člani ljubljanskega gospodarskega društva ali si naj osnujemo svoje gospodarsko društvo.

— Pogoji za lastno gospodarsko društvo so zelo ugodni, ker ni nič ložjega in boljšega si pri tolikem številu uradnikov, državnih uslužbencev, upokojencev itd. ustanoviti lastno krepko delujoče društvo. — Šel nam je omenjeni gospod v svoji prijaznosti precej na roko in sklical dne 31. marca 1910 ob 8. uri zvečer v gostilni g. Vindišerja v Kandiji sestanek, katerega se je udeležilo okoli 40 gospodov uradnikov, državnih uslužbencev in drugih interesentov. Z velikim navdušenjem smo sledili izvajanjem gospoda sklicatelja shoda in prišli soglasno do sklepa, da moramo nastopiti pot samopomoči, da bi bila največja bedastoča si pustiti brez ugovora iziskati težko prisluzne vinarje in mirno gledati kako tukajšnji trgovci samovoljno vzdigujejo cene najpotrebnejših živil. — Sestanek je imel lep uspeh. Enoglasno smo sklenili, da pristopimo začasno kot člani ljubljanskemu uradniškemu gospodarskemu društvu in si pozneje ob zadostnem številu članov osnujemo filijalko v Novem mestu. Izvolil se je pripravljalni odbor 7 članov, kateri ima nalogo nabirati prilgane in pripraviti vse potrebno v ureditvenje tega sklepa. Takoj tisti večer priglasilo se je 30 članov in je to število med tem že naraslo na 50 članov. — Jasno je, da je naš opravičen nastop vzbudil strah pri tukajšnjih gospodih trgovcih. Bojijo se izgubiti krotke ovčice, katere so se dale dolgo vrsto let brez ugovora striči. Stikajo glave skupaj in skušajo z različnimi izmišljotinami odvrnati k novemu društvu pristopajoče člane. Ne bode se spuščal v polemiko z njimi. Povem jim le to-le: Novomeški uradnik je bil dolgo — predolgo flegmatičen in brezbrizen. Časi so se spremenili. Pretirana, vedno naraščajoča draginja jih je vdrnamila, vzdignila in pripeljala do samozavesti, do prepričanja da si morajo sami pomagati. Tega se zavedajo dobro tudi posamezniki, to naj spričuje vsaki dan se množče število novih članov. — Za živili pridejo na vrsto druga vprašanja in končno tudi stanovanja, tudi na tem polju je pretiranost cen dospela do vrhunca, tudi tukaj se bomo pogledali z oddajalci stanovanj. Kajti zadnja so danes v Novem mestu dražja nego v Ljubljani.

— Železnica Brežice-Kostanjevica-Novo mesto. Vsled soglasnega sklepa zastopnikov občin kostanjeviškega sodnega okraja in občine Cerklje ter drugih interesentov bo v nedeljo dne 10. t. m. ob 3. popoldne na mestnem trgu v Kostanjevici (v slučaju neugodnega vremena v dvorani gospoda Bučarja), javno obel, na katerem se bo vnastransko obravnavalo in pojasnilo vprašanje glede predpriprav-

za graditve železnice: Brežice-Catež-Cerklje - Sv. Križ - Kostanjevica-Št. Jernej-Novo mesto.

Obesil se je 4. t. m. Janez Podlesnik v Grižah. Poškodoval si je eno oko in ker je prepozno iskal zdravniške pomoči, je oslepel še na drugo. V svojem obupu se je kleče obesil — z molkom v roki.

Sokolski dom v Ilirski Bistrici zagotovljen. Sokol v Ilirski Bistrici sklical je v nedeljo izvanreden občni zbor. Na dnevnem redu je bila le ena točka: »Zidanje prepotrebne Sokolskega doma.« Občni zbor je bil izvanredno dobro obiskan, da celo naš agilni načelnik župe Julij Novak iz Idrije nas je posetil. Po jako živahni debati je kupilo društvo najlepši stavbeni prostor, kar jih je sploh dobiti v Bistrici, od podnačelnika brata Josip Hodnika, za ceno 1600 K. Z zgradbo se takoj začne, in do jeseni se bode ponosno dvigal krasni »Sokolski dom« iz tal! Kako velikansko zanimanje vlada med brati Sokoli, priča pač dovolj jasno predlog brata Avg. Kregarja, naj vsak po svoji moči čimveč prostovoljno prispeva k zgradbi. V par trenutkih podpisali so braje, da v doletenem času skupno prispevajo res krasni znesek 1000 kron. Znani telovadec br. Kovačič, nam je v vnešenih besedah razložil velikanski pomen Sokolstva. Nikoli pa ne bomo zabili krasnega govora brata — Notrajske župe načelnika Julija Novaka. Njegov govor šel nam je do srca, in odkrito priznamo, ko bi med Slovenci - Sokoli imeli take moze, bi Sokolska ideja vladala v sijajni palači in v zadnji borni hribovski koči. — Načelnik bistriškega Sokola brat Viktor Tomšič se je v kratkih, jedrnatih besedah zahvalil pred vsem načelniku župe bratu J. Novaku za njegov neumorni trud v prid Sokolstva. V stavbni odsek bili so izvoljeni: brat starosta Josip Samsa ter brata Avg. Kregar in Aleksander Pregel.

— Predrzi tatovi se klatijo po Vipavski dolini na Goriškem. Kradajo, kar jim pride pod roko, posebno radi prašičje meso. Sedaj so okradli v Miheljih v rihemski občini kmeta Antona Furlana, pred kratkim pa je neki tak predrzi tat napisal kmetu pod Cavnom na vrata, naj pripravijo drugo leto boljše »pršute«, kakor je bil letos, da že pride ponj.

— Državni poslanec Vinko Ježovnik v Velenju je nevarno zbolel. Naj bi kmalu okreval v veselje svojim volilecem.

Zveza slovenskih učiteljev in učiteljic na Štajerskem je imela minulo nedeljo v celjskem »Narodnem domu« zborovanje, katerega so se udeležila vsa štajerska slovenska učiteljska društva. Zborovanje je vodil nadučitelj Mešiček iz Sevnice. O delu in stanju Zveze je obširno in temeljito poročal tajnik Šijanec, o blagajniškem stanju blagajnik Gnuš. O »Socijalnem odseku« je poročal njegov predsednik L. Černej, o odsekovem blagajniškem stanju pa Fler. — Za predsednika Zveze je bil izvoljen nadučitelj Rajšp iz Ormoža; njegov namestnik Lj. Černej. Odborniki so: Ignacij Šijanec, Iv. Tomažič, A. Gnuš, A. Ogorelec, pevovodja Rajko Vrečer, Mešiček in Požegar. — Letni prispevek ostane isti kot doslej. Delegacija je izvolila za častna člana Zveze nadučitelja Armina Gradišnika in Fr. Kocbeka. Končno so se sprejele sledeče resolucije: 1. Zveza slovenskih učiteljev in učiteljic na Štajerskem zahteva, da deželni šolski svet razveljavi svoj odlok glede nastavljanja samo takih učiteljskih moči, ki so dovršile kako učiteljske na Štajerskem. 2. Vodstvo Zveze naj stopi v dotiko z vsemi merodajnimi političnimi činitelji na Spodnjem Štajerskem, da se čimprej preosnuje nemško mari-borsko moško učiteljske v slovensko. 3. Zveza zahteva od deželnega šolskega sveta, naj naroči vse potrebne slovenske uradne tiskovine. 4. Zveza protestira proti temu, da se v okrajih z nemškimi okrajnimi šolskimi sveti protežirajo slabše kvalifikovane in mlajše učiteljske moči zatogadeli, ker so nemškega mišljenja. 5. Zveza izjavlja, da smatra letošnje takozvano »redno« revizijo krajevnih plačilnih razredov za popolnoma nezadostno in vztraja v popolnem obsegu pri zahtevah, katere je stavil štajerski Lehrbund povodom velikega učiteljskega zborovanja septembra 1909 v Gradcu.

— Nemški olikanci — divjaki. Na Muti na Štajerskem sta napadla nemški zdravnik Schröder in nemški notar Potechwauschegg slovenskega gostilničarja Drakslerja. Draksler je težko ranjen. Večje izgrede razdivjanih nemških divjakov je zabranilo orožništvo.

— Celjaki Nemci se že marljivo pripravljajo za volitve v celjaki okoliški občini. Prirejajo shode, dajejo za piščo in groze odvsnim Slovincem. Njihova agitacija pa morda ne bo imela zašelenega

uspeha. »Narodni Dnevnik« prerokuje, da bodo nemškutarški Celjani najprej propadli na Teharjih, kjer so volitve že razpisane, in potem v celjski okoliški občini. — Da bi se le prerokovanje v resnici izpolnilo!

Za okrajnega zdravnika v Kojnjah je imenovan Nemec dr. Friderik Blank.

Ustrelil se je pri Arvežu 48letni odvetniški uradnik Franc Wuriannek, kjer je bil vsled smrti svojega šefa dr. Pichlerja brez službe.

Zrakoplovec Polak v Trstu z balonom v zraku. Zrakoplovec Polak v Trstu, ki je pred desetimi dnevi ponoči preletel jadransko morje, se je v ponedeljek ob pol 12. predpoldne ob krasnem vremenu poleg Lloydovega arsenala dvignil v zrak. Balon, katerega je opazovala ogromna množica radovednega ljudstva, je prvotno kakih 500 metrov visoko plaval nad tržaškim mestom v smeri proti Miramaru. Počasi se je dvignil v višino 1500 metrov. — Nad Barokovlami je zaneslo balon nad morje, na kar je Polak spustil v morje več vreč peska in dve zastavi, ena teh italijanska tricolora. Zrakoplov je spremljal po morju vladni parnik »Audax« in Lloydov remonter »Pluto«, po suhem pa deset avtomobilov. Pri Ogleju se je Polak spustil do 30 metrov v nižavo nad morjem, kjer se je pogovarjal s svojimi spremljevalci. Nato se je zopet dvignil visoko v zrak, odkoder ga je veter zanesel v smeri proti Ajdovščini, kamor so ga spremljali avtomobili. — V Oseku pri Šempasu se je spustil na tla, odkoder se je Polak povrnil z avtomobilom v Trst.

Pojdi, in stori tudi ti tako! Pišejo nam iz Trsta: Neki Romano Uršič (ali kakor se on piše Ursich) je priobčil na račun tržaške okrajne sodnije v »Piccolu« dolgo klobaso, kjer milo toži, kako se tržaška sodišča slovenizirajo. — Imenovani Uršič — mestni stražar — je namreč dobil od okrajnega sodišča opetovano povabilo, da se ima tam predstaviti. Ali on da se temu ni odzval, misleč, da je sodno povabilo, ki je bilo pisano slovenski reklama kakega slovenskega trgovca, on pa da slovenskega jezika ne razume. Končno je pa prišel po Uršiča državni policaj ter ga odvedel pred sodnika, kjer se je šele stvar razjasnila, zakaj se ni odzval prejšnjim povabilom. Zatrjujoč s sveto jezo, da so on, njegov oče in ded rojeni v Trstu, zatorej slovenščine nezmožni. — Sodišče je vzelo ogorčeno izjavo »Italjana« puro sangue Uršiča — hvaležno na znanje. — »Piccolu« pripominja, da se tako postopanje sodišča, samo ob sebi obsoja. — Glede argumenta, katerega uprabilja Uršič kot dokaz njegovega čiste italijanskega pokolenja, se s tem postopanjem ne bomo prepirali, je pač tudi tak italijan, kakor so razni Raskoviči, Černivci, Kozuliči & Comp. bella; pač pa bi mu povedali, da so v Trstu že čez osemsto let razni Ferluge, Godine, Sancini, Martelani, Petetoti, Soscić itd., da so pa poleg tega še danes dobe Slovenci, med tem ko dvomimo, da bi bili Uršiči že ravno tako zelo stari »Tržačani - Italijani«. — Pač pa se obračamo do naših ljudi, ki dobivajo od tržaških sodišč in drugih c. kr. uradov v Trstu in Primorju na tisoče italijanskih povabil, naj se vzgledujejo nad renegatom Uršičem in naj — posebno v slučajih kjer bi ne nastale morebitne neljube posledice — vračajo povabila, pisana v nam tujem jeziku in zahtevajo naj vseposod, da se z njimi uraduje v našem milem slovenskem jeziku. — Kar je prav za ene, naj bo dobro tudi za druge!

»Pod rdečo marelo« se zbirajo, kakor se nam poroča, mesečno puljski Slovenci in zbirajo pridno »za kame«!

Z Reke se nam piše: V soboto, dne 2. aprila je bil zadnji sestanek reških Slovencev pred ustanovnim obnim zborom slovenskega društva. Prostor hotela »Kontinental« so bili natlačeno polni ljudstva. Določil se je 10. april ob 3. popoldne v hotelu »Sušak« nepreklicno kot dan ustanovnega obnega zboru. Zbrano slovensko ljudstvo je z navdušenjem sprejelo ta sklep in tudi z zadovoljstvom in odobravanjem poslušalo poročilo o delovanju pripravljalnega odbora. Pripravljalni odbor je lahko ponosen na svoje delo in gleda lahko v bodočnost z veselimi očmi, saj reški Slovenci, ki jih je nad šest tisoč, željno pričakujejo ustanovnega obnega zboru, kakor se je to sijajno pokazalo v soboto.

Amerikanske novice. V New Yorku se je ponoči s plinom zadušila 19letna Slovenka Štefanija Gessu (?), hčerka nadučitelja v Dobu pri Domžalah. V Ameriko je prišla šele pred dvema mesecema.

Elektrodiograf »Ideal« v hotelu pri »Maliču«, zraven glavne pošte ima od srede, dne 6. aprila do petka, dne 8. aprila 1910 sledeči spored: Lov na bele medvede. (Po naravi.) Huda kazen. (Drama.) Kdor se

večkrat tehta, bode zdrav. (Komično.) Luka v Salerno. (Po naravi.) Glavni dedič. (Socialni igrokas po romanu Regnarja.) Podjeten pomočnik. (Komično.) — Dodatek k predstavi ob 8. svečer, trajajoč približno 2 uri: Hčerka lovskega čuvaja. (Drama.) Saharet, slavna egipčanska plesalka. (Varieté. — Po naravi.) Vrhunec veselja. (Komično.) »Slovenska Filharmonija« igra začeni s petkom, dne 8. t. m. vsak torek in petek od 6. do 10. zvečer pri predstavah v elektroradiografu »Ideal«.

Nevarni podstrežni vlomilci. Komaj je policija spravila v varnost nevarnega »podzemnega mlinarja« Ivana Pavliča, ki je izvršil zadnji čas, kakor smo poročali, v mestu do 40 vlomov, že so se pojavili mesto njega trije drugi. V tem, ko je Pavlič imel svoj delokrog le po podzemskih kletah in drvarnicah, so se ti omejili edino na podstrežne shrambe. Pavliču je prišlo vse prav, kar je dobil, vino, zganje, jestrine in obleka. Ti so se pa omejili le na obleko in dragocenosti. Vlomili so v podstrežje v Dalmatinovi ulici št. 5 in pokradli ge. Elizabeti Kreutzbergerjevi več rjuh, preprog, obleke, tkanin in dragocenosti, služkinji Antoniji Kovačičevi pa novo obleko. Vse to so zložili v potno košaro in dva potna kovčega in pri belem dnevu odnesli. Kovčega sta bila last odvetnika gosp. dr. Novaka in notarskega kandidata gosp. Stanke Rudeža. Dognalo se je, da je stal v Cigaletovi ulici na paži nek mlad tujec, ki je košaro in kovčega, katera sta prinesla iz hiše, prevzel, potem pa vse to z nekim, slučajno mino došlim izvoščekom odpeljal v neki hotel. Tam je plačal izvoščeka in odnesel plen sam v sobo. Kmalu na to so se nepoklicani gosti oglasili v Dalmatinovi ulici št. 10. Tudi tam so vlomili v podstrežje, potem pa v oddelek gosp. dr. Vrtičnika. Da so bili bolj varni, so ograjo zagrnili z veliko preprogo in začeli z delom. Preiskali in vlomili so vse kovčega in košare ter si izbrali, kar jim je pač ugajalo. Nabrli so mnogo ženske in moške obleke, posteljne odeje, čevlje, kožuh in dr. Vse to so potem skrbno spravili v dve potni košari in zopet pri belem dnevu odnesli na ulico. Ogleduh, ki je pazil na vse okolnosti na ulici, se je po končanem delu s kolesom odpeljal pred hotel »Union« po izvoščeka, v katerem so se odpeljali k brzovlaku. — Tam so plen oddali kot prtjago in se odpeljali v Trst. »Nobel«, kaj! — Tudi na Marije Terezije cesti št. 4 so se tuji »gospodje« oglasili ter potom vлома pokradli hišnemu posestniku gosp. Karlu Tauzherju, deželnega sodišča nadsvetniku gosp. Juliju Polcu, šolskemu svetniku gosp. dr. Henriku Gartenauerju, poštni uradnici v p. ge. Karolini Bilekovi in služkinji Mariji Kokaljevi več obleke, katero so potem odnesli v ukradenih kovčegih. Ko je bila o teh predrznih vlomih obveščena policija, je takoj uvedla najobširnejšo poizvedbo in sreča ji je bila mila. Kmalu po vlomih je nek trgovec, ki je takrat videl tate se vsesti v izvošček, namignil na nekega tujca. Policija je nemudoma storila svojo dolžnost in — dobila je v pest pravega vlomilca, ki se je bil tedaj iz Trsta že pripeljal nazaj ter stremil za novimi uspehi. Mož, čedno oblečen, pokrit z zelenkasto športno čepico, lomljeno govoreč nemško in laško, a perfektno ogrsko, je prvotno trdil, da je mizarski pomočnik Deziderij Rieder, rojen 1881 v Monselice pri Padovi, pristojen pa v Budimpešto. Dejal je, da pričakuje svojega bratrance, s katerim bodeta šla proti Italiji. Pozneje pa je priznal, da je mizar Emil Kontato. Jeli res, dožene šele preiskava. Ko so ga preiskali, so dobili pri njem tri ključne in štiri vitrihe. Sedaj pa hajd v hotel. In kako presenečenje! V sobi sta bili dve veliki potni košari, mala okrogla košara in štirje usnjati ročni kovčegi, vse napolnjeno z obleko in drugimi predmeti. Bilo je teh reči toliko, da sta jih dva podstrežčka komaj odpeljala na magistrat. Ko so potem kovčega odprli, so dobili v njih razno fino obleko in druge reči in 172 K denarja. A še nekaj so našli, kar posebno osvetljuje in pojasnjuje, kakšni tiči so bili tukaj. Poleg ukradene obleke se je namreč našlo tudi mnogo raznih stampilj, klešč, vitrihov, dlet in drugega vlomilnega orodja in 45! različnih ključev. Enake tatvine so se godile tudi v Gorici in je nekaj tega blaga bilo faktično v kovčegih najdenega. Kontato deloma prizna, da je v Ljubljani in v Gorici sodeležen tatvin, katerih skupna, dosega znana škoda znaša 1331 K, a se jim bode gotovo še kaj več dokazalo. Kontato pravi, da sta bila njegova sotrudnika neki Karel Bianchi iz

Marzolja in neki Aleksander Mesornute iz Bologna. Policija je storila v svrhu izločbe še obeh sodeleženecv vse potrebne korake, a ju dosega še niso nikjer izsledili. Kontato so izročili deželnemu sodišču, ki bo de pa skoraj gotovo eskortovan v Gorico, ker se je delikt nam preje zgodil, kakor tu. Tako je naše mesto zopet prosto tuje more in je upati, da se gospod Kontato tako kmalu ne bode vozil z ljubljanskimi izvoščeki in se lišpal s tujim perjem.

Z deli za ljudsko šolo na Prulah so pričeli danes zjutraj.

Lepa navada. Hišna gospodinja hiše št. 59 Sv. Petra nasip, vdova Š. ima lepo navado, da vse kuhinjske ostanke in sploh vso vodo zliva po cesti, ki je vedno mokra ali pa za Ljubljano, kjer je že kup blata. — Prosi se tozadevno oblast, da temu odpomore, ker to gotovo ne krasi Ljubljane in ne ugaja stanovalcem.

Znana semenjska goljufa sta se zopet danes pojavila na ljubljanskem sejmišču. Spravila sta posestnika Franceta Šiljarja iz Brega pri Smartnem ob 620 K. — Več jutri.

Mladi poredneži. Te dni so v Jeranovi ulici otroci pobili električne žarnice in s tem napravili mestni občini 9 K škode. Doma bode pela brezovka.

Z voza padla je včeraj popoldne na Dunajski cesti posestnica Ivana Brecljnikova iz Št. Vida nad Ljubljano ter nezavestna obležala. Ko so jo spravili k zavesti, ji je dal prvo pomoč gosp. dr. Jenko, potem so jo pa z rešilnim vozom odpeljali v deželno bolnišnico.

O te punce! V soboto ponoči so se na Poljanski cesti zaradi nekega dekleta sprli in v lase skočili trije nočni tiči. Premaganec je odšel z bojnega polja s poškodovano glavo in brez klobuka. Zadnjo besedo bo imelo sodišče.

Delavske gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 50 Macedoncev, 25 Bolgarov, 40 Hrvatov in 10 Črnogorcev. V Heb je šlo 40 Hrvatov, v Buchs jih je šlo 25, v Inomest pa 35. Na Dunaj se je odpeljalo 100, v Ljubljani je ostalo pa 90 Lahov.

Slovenski Jug.

— **Skupščina »Matice Hrvatske«.** V nedejo 3. t. m. je imela »Matica Hrvatska« svojo letno skupščino. Skupščini je predsedoval podpredsednik prof. K. Pavletič, ki je v iskrenih besedah pozdravil navzoče goste predsednika »Slovenske Matice« dr. Fr. Hešca, zastopnika »Matice Dalmatinske« prof. Karelića in Poljaka dr. Szeligo iz Lvova. O delovanju »Matice Hrvatske« je poročal tajnik, vseučiliški profesor dr. A. Bazala. Matica bo prihodnje leto izdala 9 knjig, med temi skupno s »Slovensko Matico« dr. Detelje povest »Pegam in Lambergar«. Častna članica Julija Bogovičeva je darovala društvu 10.000 K, Josip pl. Vancas pa 2000 K. Društveno gotovina znaša 466.455 K, društveno premoženje pa 759.993 K. Za knjige je izdala »Matica« 56.149 K 47 v. Dostje so društvena izdavanja obsegala 140 tiskanih pol, prihodnje leto pa se omeje na 120 pol. Tajnikovo poročilo je bilo odobreno. Na odborov predlog je bil izvoljen za častnega člana Makso Jurčić, ravnatelj v Požegi. Ing. Kolar in Stjepan Radić sta stavila več predlogov, o katerih se je razvila živahna debata. V odbor so bili izvoljeni: dr. Milan Šenoa, Ljuba Babić-Gjalski, Jos. Pašarić, dr. D. Domjanović in dr. K. pl. Horvat. Klerikalni kandidatje so propadli.

— **Novi zagrebški župan.** Mestni občinski svet zagrebški je imel včeraj dopoldne sejo, na katere dnevnem redu je bila volitev novega župana. Sejo je otvoril bankni svetnik Belošević, ki je prečital dopis vlade, s katerim se odbijajo priporočila proti volitvam. Na to so bili novoizvoljeni občinski svetniki zapriščeni. Na predlog obč. svet. Krešića se je določila novemu županu dosedanja letna plača v znesku 10.800 K in stanarina v znesku 2000 kron. Na to se je prešlo h glavni točki dnevnega reda: k volitvi novega župana. Za skrutinatorja sta bila izbrana obč. svetnika Ansel in Zeiminger. Glasovalo je 48 obč. svetnikov. Izmed oddanih glasovnic je bilo 8 belih, ostalih 40 pa se je glasilo za ime »Janko Holjac«. Izvoljen je torej bil za župana Janko Holjac, arhitekt. Obč. svetniki in občinstvo na galeriji je z navdušenim dolgotrajnim plaskanjem pozdravilo izvolitev. Na to je imel novoizvoljeni župan svoj programni govor, v katerem je naglašal, da bo vse svoje sile zastavil v procvit in napredek Zagreba.

— **Proti Židom na Hrvatskem** in v Bosni. Urednik antisemitskega lista »Putnik« Milan Obradović v

Belovaru je izdal letak, v katerem predlaga, naj bi se obnovila mednarodna antisemitska liga. V svrhu rešitve židovskega vprašanja v Bosni in na Hrvatskem nasvetuje tole: 1. Židom se naj zakonito prepove bivati na deželi in jim za bivanje odkazati posebna mesta; 2. židovska narodnost se jim naj prizna, prepove pa se jim naj, da bi se imenovali Hrvate ali Srbe israelitskega veroizpovedanja; 3. verska ravnopravnost se jim ne sme preje pripoznati, dokler ne izčistijo svojih verskih knjig; 4. uvesti potorna sodišča, ki bi naj razsojevala o sporih med kristjani in Židi; 5. omejiti Židom obisk srednjih in visokih šol po številnem razmerju prebivalstva; 6. prepovedati Židom klanje živali po židovskem načinu, kakor se je to zgodilo že na Finskem; 7. čim prej uvesti civ. zakon, ker se s tem Židje najlože asimilirajo in 8. prepovedati vsako nadaljno naseljevanje Židov na Hrvatskem in v Bosni.

Po slovanskem svetu

— **Mladočeska stranka** ima v Pragi dne 23. in 24. t. m. svoj shod.

— **Spomenik Jana Husa** bo — kakor poročajo — čisto gotovo izgotovljen 1. 1915, ob petstoletnici Husove smrti na grmadi, sohar Šaloun je ravnakar izvršil definitivni model za spomenik v 1/3 velikosti.

— **Nov česki dnevnik**, glasilo radikalcev, ki so doslej imeli le trikrat na teden izhajajočo »Samostalnost«, se ustanavlja v Pragi z ustanovnim akcijskim kapitalom 500.000 kron.

— **Českomu komponistu Křížkovskemu**, znanemu pri nas predvsem po svoji »Utopljenki«, postavijo v Brnu spomenik; stal bo v parku na Samostanskem trgu.

— **»Veslovanska časnikarska zveza«** je imela 31. marca v Pragi odborovo sejo pod predsedstvom urednika Jos. Holečka. Razpravljalo se je o stvarih, tikajočih se kongresa slovanskih časnikarjev, ki se ima vršiti 5. 6. in 7. julija v Sofiji. Vzelo se je na znanje, da bo na kongresu predsednik sofijskega odbora S. S. Bobčev govoril o bolgarskem časopisu in da priredi bolgarski odbor ob priliki kongresa razstavo bolgarskih časopisov ter izda razne primerne publikacije. Z ozirom na veliko udeležbo pri slovanskih prireditvah v Sofiji je nujno potrebno, da se prijave čim najpreje dopošljejo tajniku I. Hejretu, uredniku »Narodne Politike« v Pragi. Kongresa se smejo udeležiti samo časnikarji, ki so člani društev, združenih v »Vseslovanski časnikarski zvezi«. Neorganizirani časnikarji se lahko udeležijo kongresa zgolj kot gostje. Kongresna pristojbina znaša 10 K in jo je poslali zvezinemu blagajniku uredniku Josipu Miškovskemu v Českem Brodu.

— **O slovanskem kongresu v Sofiji.** Pripravljali odbor za slovanski kongres, ki se bo vršil od 7. do 11. julija v Sofiji, je sklenil na sofijske slavnostne prireditve povabiti kot častne goste razne odlične Slovence, zastopnike raznih odličnih slovanskih kulturnih društev ter občinske svete vseh slovanskih glavnih mest. Kakor čujemo, pridejo na slovanski kongres odposlanci občinskih svetov iz Moskve, Petrograda, Belgrada in Praze. Pričakuje se, da bosta na kongresu po deputacijah zastopana tudi občinska sveta v Ljubljani in v Zagrebu.

Razne stvari.

* **Rusji na havajskem otočju.** V zadnjem času se Rusi zelo izseljujejo iz Sibirije na havajsko otočje. Ti naseljenci si nameravajo tamkaj nakupiti velika zemljišča in se na njih naseliti kot samostojni poljedelci.

* **Naseljevanje v Zedinjenih državah.** Meseca februarja se je izselilo v Zedinjene države 57.982 izseljencev. Med njimi so skoro vsi oni, ki so za časa krize bežali v svojo domovino.

* **Nad sto Indijancev umrlo vsled lakote.** Iz Dawsona v Yukonu so prišla poročila, da je nad sto Indijancev iz rodu Dagrib, ki žive ob Great Slave Lake, tekem sedanje zime vsled lakote umrlo. Ljudje, ki prihajajo iz onega nesrečnega kraja, pripovedujejo, kako grozno in v srce segaajoče je bilo gledati umiranje nekaterih rodbin, katerim seveda nihče ni mogel pomagati.

* **Društvo v varstvo dojenčkov.** Dunajskemu prebivalstvu je gotovo dobro znano dejstvo, kako nesebično in vsestransko deluje društvo v varstvo dojenčkov. V priznanje tega delovanja je finančno ministrstvo dovolilo društvu veliko efektivno loterijo s srečkami po 1 K. Zrebanje se vrši že 12. maja t. l. Glavni dobitke te s 17.173 dobitki opremljene loterije je vreden 60.000 K. Prvi trije

dobitki v vrednosti 60.000 K, 5000 K in 2000 K se izplačajo v gotovini. Srečke se dobivajo v vseh tobakarnah in pri upravi loterij na Dunaju, I., Jakobbergasse št. 5.

* **Brzojavka.** Mehak pod prevlecite vedno samo z »Englasino«, ki se v treh urah popolnoma posuši in zadobi lep blek ter jamči po svoji izborni sestavi za popolno trpežnost. »Englasine« je dobiti v vsaki trgovini za materialno, barvsko in specerijsko blago. Edini izdelovalec: Tovarna za lak, Bratje Eisenstädter, Dunaj, IV./1. Pazi naj se na varnostno znamko »Eiserner Ritter«, ki se nahaja na vsakem zavojčku.

Telefonska in brzojavna poročila.

Sekeljski šef v finančnem ministertvu.

Dunaj, 6. aprila. Uradna »Wiener Zeitung« priobčuje imenovanje dvornega svetnika v finančnem ministertvu dr. Rikarda Reischeja za sekcijskega načelnika v finančnem ministertvu.

Ogrsko posojilo.

Dunaj, 6. aprila. Pogajanja ogrske vlade s kreditnim zavodom glede ogrskega državnega posojila so končana. Javna subskripcija se prične dne 12. aprila. Kurz bo znašal 92.5.

Monopol na vžgalice in petroleje.

Dunaj, 6. aprila. Danes pride semkaj ogrski finančni minister dr. Lukacs, ki ga jutri sprejme cesar v posebni avdienci. Po avdienci bo dr. Lukacs konferiral s finančnim ministrom vitezom Bilinskim glede uvedbe monopola na vžgalice in petroleje.

Razsodba o »veleizdajniškem procesu«.

Zagreb, 6. aprila. Stol sedmoričce je izdal obširno razsodbo o »veleizdajniškem« procesu. Glavna vsebina te razsodbe je: Z ozirom na ničnostne pritožbe Adama Pribičevića in tovarišev se po § 303. k. p. r. razveljavlja prva razsodba in se odreja obnova kazenskega postopanja na korist obožencev. V razlogih se pravi. Dokazno postopanje se ne more smatrati za popolno, to tem manj, ker prvo sodišče ni uvaževalo predlogov zagovornikov, ki bi imeli na rešitev stvari, brez dvoma bistven vpliv in ker ni pripustilo, da bi se zanesljivo pretresla verodostojnost priče Gjorgja Nastića.

Zagreb, 6. aprila. Pod vtiskom razsodbe stola sedmoričce v »veleizdajniškem« procesu je podal ostavko višji državni pravdnik dr. Vaučas in je že izročil svoje posle svojemu namestniku dr. Hondlu. Vaučasu bo baje sledil tudi Accurti.

Zagreb, 6. aprila. Adamu in Valerianu Pribičeviću so včeraj popoldne prečitali razsodbo stola sedmoričce, toda iz zapora še nista bila izpuščena, kakor se je pričakovalo. Na nje je čakalo številno občinstvo, da bi jih sprejelo, mesto njih je prišel iz sodnega poslopja državni pravdnik Accurti, proti kateremu je na to občinstvo priredilo hrupno demonstracijo.

Jubilej črnogorskega kneza.

Cetinje, 6. aprila. »Glas Crnogorca« javlja, da se bodo velike slavnosti v proslavo petdesetletnega vladanja kneza Nikole vršile 28., 29. in 30. avgusta letošnjega leta.

Vstaja Albancev.

Skoplje, 6. aprila. Albanci v okolici Ipeka in Prištine so se uprli in nečejo plačevati davkov. Vlada je poslala Sefski pašo, da ukroti uporne Albance. V Prištini je proglašeno obsešno stanje. Med Albanci in turškimi vojaki se pravkar bije krvav boj. V Skoplje so pripeljali že več ranjenih vojakov.

Gospodarstvo.

— **Mestna hranilnica v Kranju.** V mesecu marcu 1910 je 311 strank vložilo 97.422 K 94 h, 292 strank dvignilo 91.558 K 48 h, 11 strankam se je izplačalo posojil 36.400 K. Stanje hranilnih vlog 4, 519.459 K 97 h, stanje hipotečnih posojil 2.957.022 K 03 h, stanje občinskih posojil 481.089 kron 69 h, denarni promet 335.348 K 77 h.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pastoslenšek.

Odrpito pismo*)

g. dr. H. Tumi!

Slavno uredništvo »Plan. Vestnika« mi je odgovorilo, da je pri-

* En vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon

pravljeno, objaviti moj odgovor na Vašo kritiko o »Vojvodini Korotške« v zadnji številki »Plan. Vestnika«. Hvala mu! Odgovoril Vam bodem, ko nehati s »fazonozno« kritiko, na podlagi Vaših opisov v nekaterih štev. »Plan. Vestnika«.

Častite bravce »Plan. Vestnika« opozarjam za ta čas na »Plan. Vestnika« iz l. 1905. dalje, na Rutarjevo Primorsko, na Seidlove Kamniške ali Savinjske Alpe, na Rutar-Bežekov, na Vrhovčev in Pajkov zemljepis, na Janežič-Sketovo slovnico, na »Zeitschrift des D. u. Ö. Alpenvereines od l. 1900—1907. itd. Vas, g. dr. Tuma, pa pozivljem, da nadaljujete svoje premišljeno delo.

Z Vam primernim spoštovanjem sem

dr. M. Potočnik.

V Mariboru, dne 5. aprila 1910.

Poslano.

1212

Mednarodna podporna zadruga Hercules na Reki izplačala je zopet sledeče zavarovalnine:

1. dne 28. febr. 1910 g. N. N. izkaznice št. 308—466 (na zahtevo prejemnika neimenovan)	K 2000
2. dne 5. marca 1910 g. Dominiku Calogera, tovarnarju in veleposestniku na Sušaku	» 2000
3. dne 6. marca 1910 g. Lovru Depolu, graditelju in pos. na Korčuli	» 2000
4. dne 15. marca 1910 g. Olivu Tuchtan, mirodilačarju na Reki	» 4000
5. dne 15. marca 1910 g. Regini Vajda, modistki na Reki	» 4000
6. dne 15. marca 1910 g. Jurju Brijačić, pek. mojster na Senju	» 2000
7. dne 15. marca 1910 g. Pavlu Antak, ribiču na Sušaku	» 2000
8. dne 16. marca 1910 blag. g. Relja, velepos. in veletrgovcu v Arbanasih	» 2000
9. dne 1. aprila 1910 g. Levu pl. Beloševiću, nadravnateljju zadruga »Hercules« na Reki, ter posestniku na Reki in Sušaku	» 4000
10. dne 1. aprila 1910 g. Mihajlu Bongyis, elektrotrohtniku na Reki	» 2000
11. dne 1. aprila 1910 g. N. N. izkaznica št. II. 254—661 in III. 11—701 (na zahtevo stranke ostane prejemnik neimenovan)	» 4000
12. dne 1. aprila 1910 g. Ivanu Lončar, čevljarškemu mojstru na Sušaku	» 2000
13. dne 1. aprila 1910 g. Reziki Funda, hotelirki na Sušaku, hotel Continental	» 2000
14. dne 1. aprila 1910 g. Antonu Ucih, čevljarškemu mojstru na otoku Rabu	» 2000
15. dne 1. aprila 1910 g. Vasiliju Zatezalo, železniškemu čuvaju v Gener. Stolu	» 2000
16. dne 1. aprila 1910 g. Simonu Vrečica, trgovcu v Gener. Stolu	» 2000

Skupaj K 40.000 beri štirideset tisoč kron, za umrle člane, katere so gornji gg. pri zadnji »Hercules« zavarovali.

Reka, dne 2. aprila 1910.

Ravnateljstvo zadruga »HERCULES«.

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metodaja: Milan Bregar, Maribor 3 K 50 v kot preostanek naročnine »Slov. Narod« — Gdč. Pepina Mohorčič, Divača 22 K 10 v in sicer nabrala v hotelu »Central« 20 K in 2 K 10 v kot plačilo od g. Tiha Hren za dovršeno delo z geslom: »Kar storiš zase, mine, kar za narod, ostane večno!« Fantje v Kosezah pri II. Bistrici 14 K nabrali v Špelarjevi gostilni pri odhodnici g. Remeca. — G. Rado Kozjek, Vače 2 K. — G. Ante Poljšak, Zapuže pri Ajdovščini 3 K 50 v kot preostanek naročnine za »Slov. Narod«. — G. Alojzij Gregorič, c. kr. poštni kontrolor v Pulju 5 K 50 v daroval g. Hauke Emil povodom nekega nepričakovano dolega mu darila. — G. dr. Fran Novak, odvetnik v Ljubljani 40 K kot zaslužek pri zagovoru kolka »Ptujce«. — Gdč. Minka Rožunova 5 K nabrala na veselici Sokola II. — Omizje pri g. Keršiču v Šiški zbrano iz tržaških c. kr. redarjev gg. Kogelj, Stanič, Jevšek, Bačič in Padovan ter gospic Rogelj in Starec v odgovor Cirilmetodariji 6 K. — G. Nikola Hranilovič, Sošice 6 K nabral v veseli družbi Slovencev in Hrvatov v Sošici. — Skupaj 107 K 60 v. Hvala! Živeli!

All imate bolečine?

Od revmatizma, od protina, glavobola, scobola! Ali ste si po prepihu, prehlajenju kaj nakopali? Poiskujte s bolečine tolažilnim, zdravilnim, krepujočim Fellerjevim fluidom z znamko »Elzafuide«. To ni samo reklama. Tucat za poizkušajo 5 kron poštnine prosto. Izdelovalec samo lekarnar Feller v Stubici, Elzin trg št. 238 na Hrvaškem.

Držba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca marca 1910. l. sledeči promet:

I. Prejemki:

a) Redni prejemki:	
1.) Prispevki iz nabirajnikov	2141 K 90 v
2.) Prispevki podružnic i. s.	
a) Kranjska 1536 K 65 v	
b) Stajerska 1233 „ 50 „	
c) Koroska „ „ 53 „	
d) Primorska 465 „ „ 53 „	
Skupaj	3235 K 68 v
c) Razni prispevki t. j. darila, družb. blago itd.	7470 K 68 v
Skupaj	12848 K 26 v
d) Izredni prejemki:	
Prispevki za obramb. sklad.	9371 K 40 v
Skupaj	22219 K 66 v

II. Izdatki:

a) Redni izdatki:	
plače, remun. učiteljskemu osebju, razni račun. itd.	10108 K 17 v
b) Izredni izdatki:	
naložitev na glavnic, ozir. obrambni sklad	9805 „ 60 „
Skupaj	19913 K 77 v
forej prebitka	2305 K 89 v
V Ljubljani, dne 1. aprila 1910.	

Za prebivalce mest, uradnikov itd.
Proti težkočam prebavljanja in vsem nasledkom mnogega sedenja in naporega duševnega dela je uprav. neobhodno potrebno domače zdravilo pristi „Moll-ov Seidlitz prašek“, ker vpliva na prebavljanje trajno in uravnavno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatija velja 2 K. Po postnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar **A. MOLL**, c. in kr. dvorni zalagatelj na **DUNAJU, Tuchlauben 9.** V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati **Moll-ov preparat**, zaznamovan z varnostno znanko in podpisom. 3 29

Mnenje gospoda dr. Pataka v Martonvasáru.
Gospod J. Seravallo,

Trst.
Oprostite, če Vam pišem šele danes, a moral sem čakati, ker sem hotel podati definitivno sodbo. Sedaj Vam končno lahko rečem, da sem imel z Vašim Seravallovim kinavinom z železom v vseh slučajih malokrvnosti — vrsta živčne malokrvnosti — izvrstnih uspehov. Vaše vino se je izkazalo izvrstno v zdravljenju neke gospe, močno nevrastenične, ki je trpela na pomanjkanju spanja. Nočem zamolčati, da so Vaš izdelek radi jemali tudi otroci in da sem bil vedno zadovoljen z doseženimi uspehi.

Martonvasár, 21. maja 1909.
Dr. Patak.

Preporučamo našim rodbinam **kolinsko cikorijo.**

Proti prahajem, luskam in izpadanju las
deluje najboljša priznana **Tanno-chin tinktura za lase**

katera okreduje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. I. sklenjena z navedom 1 krona. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh prekušenih zdravil, medic. mil, medicinski vin, specialni teš, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.
Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani Rastava cesta št. 1. poleg novozgrajenega Fran Jožefovega ljub. mostu 7

Svarilo pred ponaredbami!

Tvoj slabi želodec
Je žalosten godec
Če bi vžival

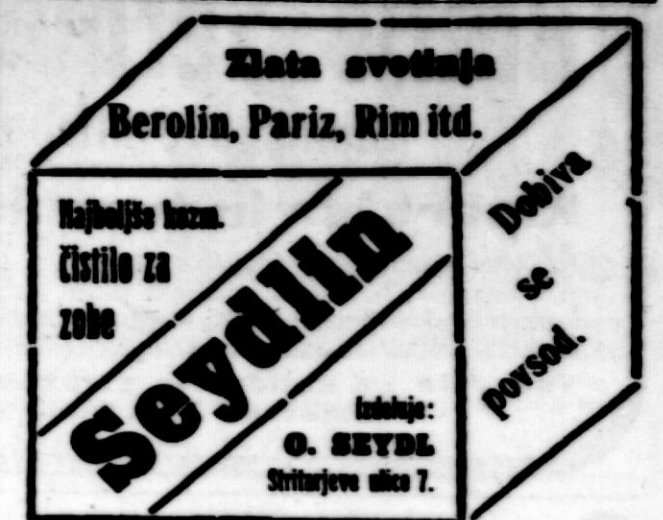
FLORIAN

Ne bil bi bolan!

Naročite „FLORIAN“ od izdelovalnice!
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

Pri boleznih na ledvicah in seči lahko „Seydlin“ bistvo (zakuhan na vodu) prehrano z mliekom ne samo nadomesti delj časa, nego dela tudi, kuhan na mlieku, mliečno dieto za znojstvo in prijetno zdravljenje.

Komik dr. Ing. Hirsch, Olovnac. Kemično-tehnična preiskava je izpričala, da je „Seydlin“ prav izvrstno uporabna ustna voda, ker so njeni podatki popolnoma neškodljivi in se z njo lahko razkužuje.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 6. aprila 1910.
Termin.

Pšenica za april 1910.	za 50 kg	13-43
Pšenica za maj 1910.	za 50 kg	13-29
Pšenica za oktober 1910.	za 50 kg	11-05
Rž za april 1910.	za 50 kg	8-55
Koruzna za maj 1910.	za 50 kg	6-—
Oves za april 1910.	za 50 kg	7-23

Efektiv.
5 vin. ceneje.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 394-2. Srednji zračni tlak 736-0 mm

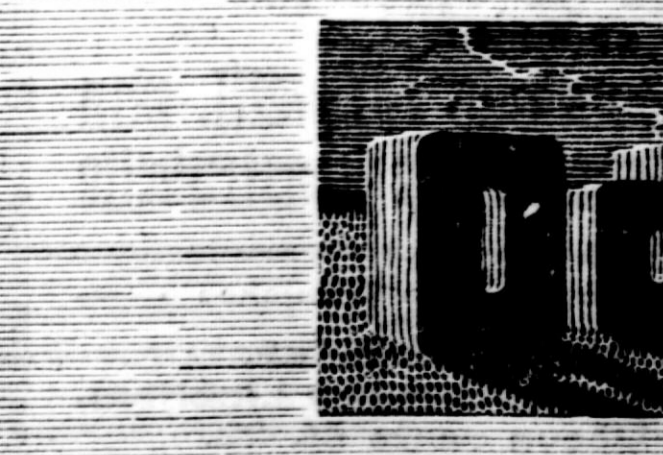
Febuar.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
4.	2. pop.	732-0	10-2	sl. jvzhod	oblačno
5.	9. zv.	732-5	6-4	brezvetr.	jasno
6.	7. zj.	734-8	5-0	slab jug	del. jasno
7.	2. pop.	734-3	13-7	sr. jzah.	del. obláč.
8.	9. zv.	734-6	7-3	sl. jug	jasno
9.	7. zj.	732-0	2-0	sl. jzahod	del. obláč.

Srednja predvečerašnja temperatura 6-6°, norm. 7-5° in večerašnja 8-7°, norm. 7-7°. Padavina v 24 urah 2-3 mm in 0-0 mm.

Fran Korečn
posestnika sin
v ponedeljek ob 12. uri ponoči po kratki mučni bolezni, previden s sv. zakramenti v 26. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal. 1219
Truplo predragega rajnika bodo prepeljali iz bolnice usmilj. bratov v Kandiji na Log pri Boštanju, kjer bo jutri, dne 7. aprila ob 9. uri dopoldne na odločnem pokopališču po opravljeni sv. maši zadušnici položeno k večnemu počitku.
Radna pri Sevnici, 6. aprila 1910.
Žalujoča rodbina.

Čevljarskega pomočnika
za boljše delo, sprejme takoj
Matej Oblak, Kongresni trg št. 6.

Mizarski pomočnik
z dobrimi spričevali, izurjen v pohištvenem in stavbnem delu se za dobro plačo takoj sprejme v trajno delo.
Ignac Toplak, 1210
mizar in gostilničar v Trbovljah.

Zagrebska tovarna, tvrdke Henrik Francka sinov, v vsakem oziru novodobno urejena, izdeluje svoje proizvode izključno le iz najboljših sirovin.
V Vaš prid bodo, bodete li pri nakupovanju dajali prednost temu izvrstnemu proizvodu pravemu :Franckovem: kavnem pridatku z mlinčkom, iz zagrebske tovarne.

d. Zagreb V Y 1162, 6-91 V.

Išče se stanovanje
za trgovskega vajenca
v bližini glavne pošte ali Mar. Terezije ceste v Ljubljani. 1213
Ponudbe na J. Kančarja v Mengšu.

Deček
ki je izvršil 2. razred realke želi priti kot učenec
v kako trgovino, najraje na deželi.
Naslov pove upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Urarski pomočnik
se takoj sprejme. — Plača dobra. Pomočnik mora biti samostalen in izpod 25 let star.
RUDOLE ŽIDAN, urar v Krškem. 1218

Išče se spreten
knjigovodja
za večje podjetje v Sarajevu. Zmožen mora biti enega slovenskega in nemškega jezika. Prednost ima oni, ki zna laški in je že verziran v lesni trgovini. 1216
Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Razglas.
Občina Ježica namerava napraviti novo občinsko cesto.
Približno bi se rabilo materijala okoli 2000 m². — To delo bi občina takoj oddala podjetniku, kateri stavi najnižje cene. 1208
Načrti in natančnejši podatki so pri županstvu na Ježici na razpolago.
Županstvo Ježica,
dne 3. aprila 1910.
Župan: Vilfan.

ANTON BAJEC
naznanja sl. p. n. občinstvu, da se nahaja njegova vrtnarija na Karlovski cesti 2, cvetlični salon pa pod Trančo.
Izdelovanje šopkov, vencev, travkov itd. Okusno delo in zmerne cene.
Velika zaloga suhih vencev. Zunanja naročila točno.

Izvrsten isterski brak
2 1/2 leta star se takoj proda. Cena je 75 K. Pes je zanesljiv lovec. Barve bele, ušesa rumena. 1214
Vilho Sever, arhitekt in strok. učitelj
Kastav v Istri. 1214

Obeh deželnih jezikov večja
vzgojiteljica
ki je sposobna tudi za pouk v klavirju se sprejme
k dvema deklicama od 8—10 let
Ponudbe pod „65“ poštno ležajo, Žaloc. 1209

Ferd. Schulz
v Sp. Šiški pri Ljubljani (vila Orozky) štef. 208 bivši 35letni preparator v deželnem muzeju v Ljubljani se priporoča p. n. občinstvu v nagačanje sesalcev, ptic itd. posebno za divje peteline.
Iz prijaznosti prevzame puškar gospod F. Kaiser in gosp. F. Ševčik ustreljene živali za me. 1175

Zastoj in poštnine prosto:
Domača knjižnica.
Seznam izbranih, najboljših del slovenske literature in svetovne literature v dobrih prevodih.
lg. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

Edino upravičeno
zalogo in prodajo knjige „Cerkvene pristojbine“ ima 1215
Jurij Kalan, Hosta, p. Škofja Loka.
5 knjizic skupaj kupljene velja vsaka 26 v 100 knjizic skupaj kupljene velja vsaka 22 v

H. Suttner
Ljubljana, Mestni trg nasproti rotovža.
Priporoča svojo bogato zalogo najfinjših in najnovejših žepnih, kakor salonskih ur, juvel, zlatnine in srebrnine, raznih pripravnih daril iz kina srebra.
Blago najfinjše vrste. Cene najnižje.

Tri žlice
železnatega vina lekarka Piccolija v Ljubljani, c. in kr. dvornega založnika, vse bujejo množino železa, ki jo mora zaužiti odrasli človek vsak dan, ako njegov organizem potrebuje železa, v na sprotju z drugimi iz delki ki vsebujejo le tako množino železa, ki se dokazano nahaja v vsakem namiznem vinu, in torej nimajo nikake medicinske vrednosti. Pollit. steklenica 2 K 373

V železnih se odda takoj v najem dobro idoča pekarija z vso opravo vred. 1204
Pojasnila daje Jur Kosec v železnih 73, na Goranjskem.
Zaradi bolezni se takoj preda blizu Ljubljane majhna dobro idoča

gostilna
1202
z lepim senčnatim vrtom. Proda se poceni in pod ugodnimi pogoji. Hiša je pripravna tudi za prodajalno. Kje, se izve v upravništvu »Slov. Naroda«.

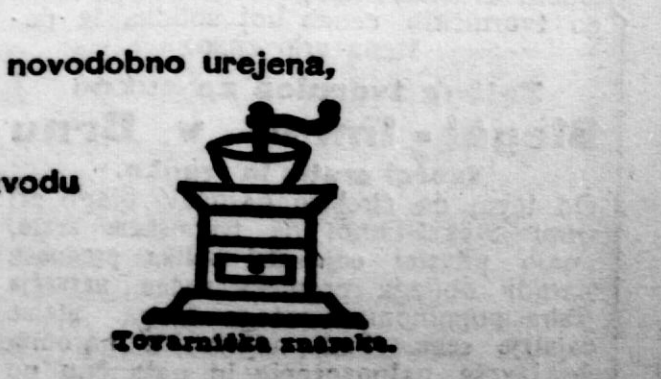
Prvi slovenski izprašani optik in strokovnjak Dragotin Jurman
Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Motorno dvokolo
5 HP.
malo rabljeno, ohranjeno kot novo, se za nizko ceno 650 K proda, novo je stalo 1200 K. — Natančneje se izve in ogleda ter lahko preizkusi pri gosp. **Kariu Čamerniku v Ljubljani, Dunajska cesta 9.** 1203

J. Zamljen
čevljarski mojster
v Ljubljani, Kongresni trg štef. 13 se priporoča za vsa v svojo stroko spadajoča dela.
Jzdeluje prave gorske in telovadske čevlje.

Iz konkurzne mase **Ivana Miklauc**, trgovca v Ljubljani, 1207
je poceni na prodaj železna Wertheimova blagajna srednje velikosti.
Kdor si jo hoče ogledati in kupiti, naj se do 20. t. m. oglasi v pisarni podpisane upravitelja.
V Ljubljani, dne 5. aprila 1910.
Dr. Anton Švigelj, odvetnik v Ljubljani.

Razglas.
Zadružna tiskarna v Krškem ima svoj občni zbor dne 20. aprila 1910 ob 3. popoldne v gostilni g. Fr. Gregoriča v Krškem s sledečim dnevnim redom:
1. Razgovor o stanju zadružne tiskarne.
2. Razni predlogi.
V Krškem, 4. aprila 1910.
1205
Upravni odbor.

Gozdi zelo lepi, mali in veliki, najprej umreže, so na Spod. Štajerskem na prodaj.

Pejsanila daje 1047
Matija Obrar
Pobrezje št. 229
pri Mariboru.

Tovarniški uradnik (Komptuarist), več slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, želi promouiti svojo službo. Nastop mogoč 20. julija t. l. — Ponudbe pod naslov: **Josip Kalan, tovarniški uradnik v Šteti Lohi.** 1164

Proda se dobro obranjen klavir eventualno tudi na obroke.

Blagohotna vprašanja naj se naslavljajo: **Tovarna barv v Benu pri Ljubljani.** 1161

Podjetje betonskih stavb
Bratje Seravalli & Pontello
Slomškove ulice šte. 19, Ljubljana.

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.
Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevi, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tlakanje teras, vodometov, korit in vodovodnih mušljev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz mavca za stene in stropce. — Zaloga kameninastega blaga in šamotne opeke. Vsa dela se solidno in strokovnjško izvedena. Cena najnižja. Jamstvo. Zastopnik svodov patent „Thru!“ 4518

Proda se za lesotričice posebno pripravno večje posestvo s skoro novimi stanovanjskimi in gospodarskimi poslopji na Sp. Štajerskem, lesa bogat kraj. Vprašanja na **Lorenc Petotchnika v Rogški Slatini (Štajersko).** 1195

Stanovanje

obstoje iz dveh event. treh sob s pritliklinami, najraje v sredini mesta ali pa od mesta vsaj ne preoddaljeno, išče za letošnji avgustov selilni termin mirna stranka. Reflektira se samo na zračno, suho in snažno stanovanje. 1036

Ponudbe naj se pošiljajo upravn. »Sl. Naroda« pred 1. majnikom in sicer pod šifro „Stalni najemnik“.

Za ustanovitev tvorniškega obrata v bližini kolodvora na Spodnjem Štajerskem ali na Kranjskem se za več let iščejo v najem primerni

večji prostori

Želi se možnost priklopljenja na vodno ali električno moč.
Ponudbe pod: „W. L. 6109“ na naslov Rudolf Mosse na Dunaju I.

Zastonj

dobite vzorce najmodernejšega damskega blaga za obleke, kostume, krila in bluze, prekrasne angleškega cefirja, voala, platnena blaga in kretona v naravnost neverjetni izbiri. Dalje vzorci platnena in posteljna blaga, belega in barvastega, gradla za moško perilo, šifona itd. itd.

Samo izvrstno blago.

Prosimo za naročitev vzorcev pod natančno navedbo naslova in zaželjenih predmetov. — Največja zaloga in razpošiljalnica modnega blaga na Moravskem

Komenda Janda & Cie.
NIKOLSBURG, Městské náměstí 13. 906

C. kr. priv. občna zavarovalnica
Assicurazioni Generali v Trstu
Ustanovljena leta 1837.
Jamstveni zakladi znašajo nad 366 milijonov kron.
Poslovni izkaz
zavarovalnega oddelka za življenje.

	meseca marca 1910	od 1. januarja 1910
Vložilo se je ponudb	1955	5769
za zavarovano vsoto	K 16,016.553-29	K 47,494.449-70
Izgotovljenih polic je bilo	1723	5044
za zavarovano vsoto	K 14,497.811-97	K 42,103.245-03
Naznanjene škode znašajo	K 1,452.257-83	K 2,550.089-27

Na debele in drobne po nizkih cenah priporočam svojo bogato zalogo

trgovino

z galanterijskim in vseh vrst kramarskim blagom in pletenlami.

Devocionalije

in vse vrste blago za božja pota. Tvarniška zaloga kranj. glavalkov.

Anton Skof

Ernest Jovankarjev naslednik.
Dunajska c., v bliži gostilne „št. 6“

Razpis službe.

Pri mestni policijski straži ljubljanski popolniti je s 1. januarjem 1911

dvajset mest policijskih stražnikov

in sicer:

- četvero mest nadstražnikov s temeljno plačo po 1100 K in z dejalnostno doklado po 220 K ter z dvema petletnicama po 100 K;
- devet mest stalnih policijskih stražnikov s temeljno plačo po 1000 K in z dejalnostno doklado po 200 K ter z dvema petletnicama po 100 K;
- sedem odnosno več mest pomožnih policijskih stražnikov z letno plačo po 900 K.

Z vsako službo združena je pravica do službene oprave in do napredovanja po določenih organizatornega statuta za mestno policijsko stražo ljubljansko; nadstražniki in stalni stražniki, — točki a) in b) — imajo vrhu tega še pravico do pokojnine.

Pomožni stražniki postanejo po zadovoljivem triletnem službovanju in po položitvi izpita definitivni.

- Vzprejemni pogoji so:
- avstrijsko državljanstvo;
 - starost med 23 in 35 leti;
 - neomadeževanost;
 - popolno zdravje;
 - da je prosilec doslužil vojake;
 - da je popolnoma več slovenskega jezika ter zna čitati, pisati in računati.
- Prosilci, ki so dosluženi podčastniki, imajo prednost pred drugimi prosilci. Prošnje, kolkovane s kolkom za 1 K, vlagati je

do 1. oktobra 1910

pri mestnem magistratu ljubljanskem.
Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 1. aprila 1910.

Župan: **Ivan Hribar.**

K 6 kamgarn in ševit modne obleke za gospode ceneje, kakor do sedaj
K 4 kamgarn in ševit modne obleke za dečke ceneje, kakor do sedaj
K 2 kamgarn in ševit modne obleke za otroke ceneje, kakor do sedaj

Nad 20.000 kom. najmodernejših konfekcije za dame po čudovito nizkih cenah.
Angleško skladišče oblek
O. Bernatovič
Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Geno Posteljno Perje

1 kg sivega skubljenega perja K 2 polbelega K 2-80, belega K 4, finega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivoga puha K 8, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg nadače poštine prosto.

Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega jako trepežnega rdečega, modrega, belega ali rmenega iniet-nanking-blaga, 1 pernica velika 180x116 cm z 2 blazinama, velikost 80x58, napolnjena z jako lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 20, s puhom K 24; posamezne pernice K 12, 14, 16; vzglavnica K 3, 350, 4. — Pernice 180x140 cm velike K 15, 18, 20; vzglavnica 90x70 ali 80x80 cm K 4-50, 5, 550. Spodnja pernica iz gradla 180x116 cm K 13, 15, razpošilja proti povzetju poštine prosto pri naročilu od 10 K dalje.

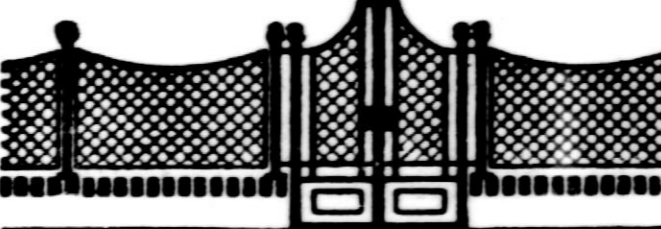
M. BERGER
v Dešenici šte. 1012, Češki les.

Za neugajajoče denar nazaj ali se blago zamenja. Ceniki o žimnicah, odejah prevlekah in vsem drugim posteljnemu blagu zastonj in poštine prosto. 3653

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob, kuhinje in pritliklin se išče za majnikov termin.

Ponudbe pod „Stanovanje“ na upravn. listu »Slov. Naroda«. 1196

Hutter & Schrantz d. d.
Dunaj, Mariahilf in Praga-Bubna.

Ograje, plotovi za parke za divjačino, bo-deča žica, žičasti modroci, železni posteljnaki.
Proračuni zastonj! 1096

Nov pianino
se po nizki ceni proda.

Ogleda se lahko pri vratarju „Hotela pri Maliču“. 1141

Fran Hojnik,
tovarnar slannikov
v Domžalah šte. 8.

Prodajam
vsako sredo in vsako soboto
na Sv. Jakoba trgu v Ljubljani
najnovejšo damsko modno
slannike.

Oblike tudi po zahtevi, tudi drugim cenj. odjemalcem se priporočam.

Poštene prodajalce

za prodajo šivalnih strojev, ur, slik in pod. na provizijo **sprejme** 891
K. Klimeš, Praga-Smichov 566.

Pristno brnsko blago
Spomladanska in poletna sezija.

KUPON
metrovi 3-10 dolgi
za popolno moško obleko (suknja, hlače, telovnik) stane samo

Kupon za črno salonsko obleko K 20— dalje blago za površnike, turistski loden, svilnate kamgarne itd. razpošilja po tvorniških cenah kot solidna in poština vrlo znana

Zaloga tvornice za sukno
Siegel-Imhof v Brnu
Vzorci gratis in franko.

Od tega, da direktno naročajo blago pri firmi Siegel-Imhof na tvorniškem kraju, imajo privatni odjemalci veliko prednost. Zaradi obilnega prometa vedno največja izbira popolnoma svežega blaga. Stalne najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se izvrše najpozorneje in natančno po vzorcu. 601

BENZ -ove sesalno-plinske naprave za vsako kurtvo. Več nego 3900 v prometu. 628

-ovi motorji na surovo olje, bencin in razsvetlj. plin
-Diesel motorji najnovejše in preurejene konstrukcije
-lokomobile.

Glavni zastopnik za Kranjsko:
G. Brinšek inž.
tehn. agentura za stroje v Ljubljani,
Miklošičeva cesta št. 26.

Avstr. Benz-motorna družba
na Dunaju X.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.
Dolžniška glavica K 3.000.000.
Stritarjeva ulica šte. 2. Rezervni fond 400.000 kron.
Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dve vloge po čistih **4 1/2 %** Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevem kurzu.

Modna trgovina ANTON SCHUSTER

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 7.

Novosti konfekcije

za dame in deklice,
bluz, modnega blaga za dame in gospode, delena, cefirja,
platna in batista. Najboljše belo blago, različne garniture in
vsakovrstne preproge.
Vzorce na zahtevanje poštne prosto.

Loterija v korist „Društva za varstvo dojenčev“.
Žrebanje nepreklicno 12. maja 1910.
Glavni dobitnik 60.000 kron vrednosti.
7173 dobitkov. Žreb 1 krono.
Prvi trije glavni dobitki v vrednosti K 60.000, K 5.000, K 2.000 se na željo dobiteljev izplačajo tudi v gotovini.
Žrebi se dobe v vseh tabličnih trafikah, loterijskih kolekturah, menjalnicah in pri loterijski upravi, Dunaj 1., Jakobergasse 5. 1069

Köhlerjeva cementna strešna opeka
Z zarezo in brez zareze je trpežnejša in cenejša kot vsaka druga opeka.
Varstvena znamka.
V zalogi jo ima vedno v poljubnih množinah izdelovatelj
Ivan Jelačin, Ljubljana.
Zahtevajte conik. 760
Ravnostam vedno velika zaloga
Portland cementa.

Zavod za pohištvo in dekoracije
FRAN DOBERLET
Ljubljana, Frančiškanska ulica 10.
Ustanovljeno leta 1857. Telefon št. 97.
Pohištvo vsake vrste od najenostavnejših do najumetnejših. Skladišče tapet, oboknic in okenskih karnis, zaves in preprog. Velika izbira pohištvenega blaga itd. Enostavne in razkošne ženitne opreme v najsolidnejši izvršbi. Uredba celih hotelov in kopalšč. 1128

C. kr. avstrijske državne železnice.
Izvlaček iz voznega reda.
Veljaven od 1. oktobra 1909.
Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)
7:08 zjutraj, Osební vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak (čez Podroščico), Celovec.
7:25 zjutraj, Osební vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9:26 dopoldne, Osební vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podroščico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.
11:40 dopoldne, Osební vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Podroščico), Celovec.
13:22 popoldne, Osební vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
3:28 popoldne, Osební vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Podroščico), Celovec.
5:23 zvečer, Osební vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podroščico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.
7:40 zvečer, Osební vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
10 ponoči, Osební vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, juž. žel., (čez Podroščico) Prago, Draždane, Berlin.
Prihod v Ljubljano (državne železnice):
7:23 zjutraj: Osební vlak v Kamnik.
2:05 popoldne: Osební vlak v Kamnik.
7:10 zvečer: Osební vlak v Kamnik.
C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Modni salon A. Vivod-Mozetič
Ljubljana, Stari trg 21.
priporoča častitim damam vsakovrstno krasno
damske klobuke
po znane najnižjih cenah.
Sprejemajo se popravila. Zunanja naročila točno.
Najnižje cene! 1591

VEČ 400 GODI NA
uziva Humpolec glas suknarskoj grada.
Najbolje suknjo i pomočnu robu nudi tvrditka
ANT-TOMEC
izvoz sukna u Humpolcu (Češka)
Uzorni hadzaj tria

Modni salon
Častitim damam priporoča
: klobuke :
le najfinejšega okusa
Jda Škof - Vanek
:: Pod Frančo. ::
Žalni klobuki vedno pripravljene. Tako tudi venci s trakovi in razne cvetlice, :: doma izgotovljene. ::

Pristni kranjski
lanenooljnati firnež
Oljate barve
v posodah po 1/2, 1 kg kakor tudi v večjih posodah.
Fasadne barve
za hiše, po vzorcih.
Slikarski vzorci
in papir za vzorce.
Laki
pristni angleški za vozove, za pohištva in za pode.
Steklarski klej
(hit) priznane in strokovno proizvedene najb. uel.
Karbolinej prve vrste
Mavec (gips)
za podobarje in za stavbe.
Čopiči 283
domaćega izdelka za zidarje in za vsako obrt
priporoča
Adolf Hauptmann
v Ljubljani.
Prva kranjska tovarna oljnatih barv, lakov, lakov in steklarskega kleja.
Zahtevajte cenike!

Gg. krojaškim mojstrom!
Šivalna svila in sukanec 1910.
Največja in najmanjša krojaška tvrdka si lahko preskrbi najboljše šivalno svilo ali sukanec. Strokovnjaško sestavljene zbirke dobavlja franco po povzetju p. K 30 I. češka praška razpošiljalnica **Karel Pecha, Praga-Karlín št. 287.** Presenetljiv sortiment! Izvoz v vse države 644

Najboljše za želodec
Lekarnarja Schaumanna
želodčna sol
in želodčne solne pastilje
Ze 30 let preizkušeno sredstvo proti vsem vrstam želodčnih bolezni, motenja prebave in snujšanja.
Schaumannova želodčna sol škatljica po K 1.50, želodčne solne pastilje, omarica K 1.50. — Razpošilja po povzetju od 2 škatlic naprej.
Lekarnar Schaumann, Stockerau pri Dunaju.
Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah.
Neprimernega učinka. 1641

Razglas.
C. kr. deželna vlada v Ljubljani je z razpisom z dne 4. marca 1910 št. 4970 odobrila od ljubljanskega občinskega sveta v seji dne 7. decembra 1909 sklenjeno spremembo § 4 z razpisom z dne 31. maja 1908 št. 11873 uveljavljenega tržnega reda za tedenske sejme in za vsakdanji aprovačni tržni promet v deželnem stolnem mestu Ljubljani v tem smislu, da se ta paragraf sedaj glasi tako-le:
Tržni promet se prične z ranih jutrom in traja do 3. popoldne, vendar je pridržan tržni promet vsak dan v času od 1. aprila do 30. septembra do 9. ure dopoldne, in v času od 1. oktobra do 31. marca pa do 10. ure dopoldne kupovanju na drobno (za domače potrebe). Do te ure je torej na vsem mestnem ozemlju pod kaznijo prepovedano sleherno prekupovanje vsakdanjih živil, kakor zelenjadi, sadja, kuretine, masčobe, jajec itd.
Dale je v gori navedenem času do 9. oziroma do 10. ure dopoldne prepovedano prekupovanje sena, otave, detelje in slame.
Izvzeto od navedene prepovedi je žito in tržna roba, kakor med, suhe češnje na vozovih itd.
Prestopke prepovedi prekupovanja je kaznovati prvi pot z globo od 2-20 K, drugi pot z globo od 2-20 K in odvzetjem kupljenega blaga, tretji pot pa vrhu tega še zčasno izključitvijo od trga, eventualno stopi v vseh treh slučajih namesto globe primerni zapor (§ 70 obč. reda.)
Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 16. marca 1910.
Župan: **Ivan Hriber.**

Ivan Jax in sin
v Ljubljani
Dunajska cesta 17
priporoča svojo bogato zalogo
voznih koles.
Šivalni stroji
za rodbino in obrt.
Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.
Pisalni stroji „ADLER“.

Samo MINLOS^{ov} PRALNI PRAŠEK
je tisti, o kat rem pravi znani in odlični kemik milne industrije, gospod dr. G. DEITE v Berlinu, da ima veliko pralno moč
večjo nego mila ali mila in soda
ne da bi se lotil perila.
Minlos^{ov} pralni prašek je torej najboljše
kar se more rabiti za pranje perila, varuje perilo kar se najbolj da misliti, je poceni in daje
bljšeečo beloto in je popolnoma brez duha.
Zvitak 1/2 kg stane 50⁰ samo 30⁰ vi.
Dobiva se v trgovinah z drogerijami, kolonialnim blagom in milom.
Na debelo L. Minlos, Dunaj, L. Müllerbastei 3.

Prvi slovenski pogrebni zavod v Ljubljani, Prešernova ul. 44.

Priloga pogrebe od najpreprostejše do najelegančajše vrste v odprtih kakor tudi s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrtlice, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene krste, čevlje, vence, umetne cvetlice, kovine, porcelana in perl. Najnižje cene.

Za slučaj potrebe se vlijudno priporočajo

186

Turk in brata Rojina.

Keil^{ov} lak

najboljši plesk za mehka tla.
Keil-ova bela glazura za umivalne mize 90 v
Keil-ova voščena pasta za parkete 90 v
Keil-ov lak za pozlatenje okvirov 40 v
Keil-ov lak za slavnike v vseh barvah
Keil-ova pasta za čevlje 30.

dobiva se vedno pri Leskovcu & Medenu v Ljubljani 1030

Postojna: Anton Ditrich. Idrija: Val. Lapajne. Črnaomba: Anton Zorc.
Škofja Loka: Matej Žigon. Kamnik: Ed. Hajek. Zagorje: Rih. E. Mihelčič.
Kostanjevica: Al. Gatsch. Novo mesto: I. Picik. Kranj: Franc Dolezn. Kočevje: Franc Loy.Radovljica: Oton Homan.

Noprimerano

dobre slasti je zrna kava do polovice zmešana s

Schikovo rženo kavo

Slastna pijača! Velik prihranek!
5 kg ržene kave za K 4— pošilja franko po povzetju

Mihael Valentin Schik
Dunaj VII/3, Lerchenfelderstrasse št. 67. 3847

Častitim damam

se priporoča

za spomladansko sezijo

modni salon

F. JUST-MASCHKE

z veliko izbiro damskih in otroških klobukov po znano nizkih cenah.

Sprejemajo se popravila in se točno izvrše. Žalni klobuki vedno v zalogi.

Popolna razprodaja

zaloge s pohištvom

pri tvrdki

Puc & drug v ljubljanskem Kolizeju.

Slavno občinstvo se vlijudno opozarja, da se je pričela

vsled opustitve trgovine razprodaja zaloge po zelo znižanih cenah.

Zaloga obsega kompletne oprave za spalne in jedilne sobe v različnih slogih, različne kredence, otroške vozičke, likane in fiadrane omare, postelje, nočne omarice, salonske mizice, košarice za cvetlice, raznovrstne likane in z usnjem preoblečene stole, gugalne stole, stojala za cvetlice in knjige, otroške postelje, ter razno drugo leseno in železno opremo.

Krasni predmeti, pripravni za darila

kakor: slike v okvirjih, preproge, fina zagrinjala, stori, salonske garniture, predposteljne preproge itd.

Ne zamudite prilike!

Založnik c. hr. avstrijskih državnih uradnikov.

Klobuke cilindre in čepice

v najnovejših fasonah in v veliki izbiri

IVAN SOKLIČ.

Pod Trnovo št. 2. Postaja električne železnice.

Ante Bačić

Sušak-Reka

priporoča poleg svojega že dobro znanega skladišča vina še tudi svojo na novo in moderno urejeno

tvornico likerija in jesiha, kuhanje in skladišče

•• rakije, slivovke, konjaka, ruma itd. ••

Osobito priporoča svoje specialitete

„Liker Bačić“ (non plus ultra) in „Jadran“

337

Narodna knjigarna

Prešernova ulica št. 7

v Ljubljani

Prešernova ulica št. 7

zdržena s

trgovino s papirjem, s pisalnimi, risalnimi in šolskimi potrebščinami

priporoča slovenskemu občinstvu svojo bogato zalogo kancelijskega, komptoarskega, risarskega, slikarskega in šolskega blaga

najboljše kakovosti in po najnižjih cenah.

Papir

kancelijski, konceptni, ministrski in trgovski; kariran in gladek; rastriran z eno in z dvema kolonama; papir za pisalni stroj; mali in veliki oktav za navadna pisma, barvasti papir in papir za zavijanje.

Trgovske knjige

vseh vrst od najpreprostejših do najfinejših vsake velikosti.

Mape

za shranjevanje trgovskih pisem.

Zavitki

vseh vrst in vseh velikosti, barvasti in beli. Sprejemajo se tudi naročila na zavitke s tiskano firmo.

Šolski zvezki

vseh vrst, domačega izdelka in iz drugih tovarn. Trgovci dobe poseben popust.

Pisalne in risalne potrebščine

peresa, držala, svinčnike, radirke, risalni papir, risalne priprave, črtala, trikotniki, palette, čopiči, tuši in barve.

Tinte

najpreprostejše in najfinejše, črne, vijoličaste in barvaste.

Šolske mape

iz platna in iz usnja ter jermena za knjige.

Mape za zvezke.

Kasete

s pisemskim papirjem avstrijskega in inozemskega izvora v vseh velikostih, za dame in za gospode, za navadno rabo in tudi za darila.

Albumi

za slike, razglednice in poezije.

Črnilniki in uteži

za opremo pisalnih miz, lično izdelani in po najnižjih cenah

Razglednice

umetniške in pokrajinske, ljubljanske in kranjske. Trgovcem pri večjih naročilih izreden popust.

Narodna knjigarna sprejema tudi naročila na

pisalne stroje

vseh sistemov po tovarniških cenah;

dalje naročila na

vsakovrstne tiskovine

namreč zavitke, vizitnice, oznanila, fakture, trgovska pisma itd. itd.